Ἔτος Θ'

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Μαΐου Πέμπτῃ 1907

Αριθ. 419

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ (ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι . . . . . *Δραχ.* **10**
Ἐν Τουρκίᾳ . . . . . 1/2 *τουρκικῆς λίρας*
Ἐν τῇ ἄλλῃ ἀλλοδαπῇ . . 1/2 *ἀγγλικῆς λίρας*

Ἀρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης ἑκάστου μηνός.

ΑΓΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

Πᾶσα αἴτησις ἀφορῶσα εἰς τὸ φύλλον ἀπευθύνεται
Πρὸς τὸν κ. Ἰ. Λαμπρίδην δικηγόρον
Ὁδὸς Σόλωνος 36

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἀποδίδονται

ΟΡΓΑΝΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΩΝ ΗΘΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κύριον ἄρθρον (*Οἱ ἐν τῷ παναθηναϊκῷ Σταδίῳ καὶ οἱ ἐκτὸς αὐτοῦ ἀγῶνες τοῦ ἡμετέρου γένους*). — Ἡ Ἑλλὰς ἐν Αἰγύπτῳ (*Οἱ λόγοι τοῦ Μπενάκη καὶ Ζερβουδάκη*). — Ἡ ἡρωϊκὴ Ἑλλὰς (*Διάλεξις τοῦ Γάλλου ἀκαδημαϊκοῦ Ἐρρίκου Οὐσσαῖ*) — Ἀγγέλματα καὶ θρῦλοι. — Ἡ νῆσος Σαμοθράκη. — Τὰ ἐν Ἑλλάδι. — Γρηγόριος Μαρασλῆς — Ἐπιφυλλὶς — (*Τὸ γλωσσικὸν ζήτημα ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Χατζηδάκι, καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου*).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 2 Μαΐου 1907

Φαιδρὸς καὶ πάλιν ὁ ἐαρινὸς τῆς Ἀττικῆς ἥλιος ἐφώτισεν ἐν τῷ παναθηναϊκῷ Σταδίῳ σώματα εὐσταλῆ καὶ ρωμαλέα, κνήμας εὐπαγεῖς καὶ βραχίονας χαλυβδίνους, ὄψεις φιλομειδεῖς καὶ προτεταμένα στήθη καὶ τοῦ κυανοῦ τῆς Ἑλλάδος οὐρανοῦ ἡ ἀπαράβλητος ἀπαλότης ἔλυσεν ὡς διὰ μαγείας τὴν ψυχὴν ἡμῶν εὐπετῆ εἰς πόθους μεγάλους καὶ ἐλπίδας, ὧν τὰς μὲν ρίζας βαθυτάτας ἔρριψε παρελθὸν κρυπτόμενον εἰς τὰ νέφη ἀνεξερευνήτου ἀρχαιότητος, τὴν δὲ κορυφὴν ἀνύψωσεν οὐρανοβάμονα ἀτελεύτητος σειρὰ αἰώνων μαρτυρίου καὶ δόξης, θριάμβων καὶ συμφορῶν, αἴγλης ἀνεσπέρου καὶ ὀδύνης ἀπεριγράπτου.

Καὶ εἴδομεν ἐν τῷ παναθηναϊκῷ σταδίῳ κατὰ τὴν λαμπροτάτην τῆς Διακαινησίμου ἑβδομάδα, ἐν ᾗ ἡ πᾶσα ἑλληνικὴ φύσις, καὶ γῆ καὶ οὐρανός, καὶ θάλασσα καὶ αἰγιαλοί, καὶ ὄρη καὶ πεδιάδες, ἀποτινάσσουσα τὸν βαρὺν τοῦ χειμῶνος μανδύαν, προκαλεῖ τοὺς ἐν αὐτῇ ζῶντας εἰς κοινὰς εὐφροσύνους πανηγύρεις, ὅ,τι περίπου οἱ ἀρχαῖοι ἡμῶν πατέρες ἐν Ὀλυμπίᾳ, Ἑλλήνων παῖδας ἐκ Θράκης καὶ Μικρᾶς Ἀσίας, ἐκ Κύπρου καὶ ἐξ Αἰγύπτου καὶ ἐκ τῆς κυρίως Ἑλλάδος, ὅλους ὁμοῦ ὡς τέκνα μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς πατρίδος, ὅλους ὁμοῦ ἐργαζομένους, ἵνα ρωμαλέαν τὸ σῶμα καὶ εὐσθενῆ τὴν ψυχὴν ἀναδείξωσι τὴν πᾶσαν Ἑλλάδα.

Ἂν ὁ Δώριζας ἐνίκησεν, ὁ δὲ Γεωργαντᾶς ἡττήθη, εἶναι ἐντελῶς ἀδιάφορον εἰς ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας· ἡ μεγίστη δι' ἡμᾶς σπουδαιότης ἔγκειται ἐν τῷ γεγονότι, ὅτι καὶ ἐν τῇ νίκῃ καὶ ἐν τῇ ἥττῃ τῶν ἐν τῷ σταδίῳ ἀγωνιζομένων κατάδηλος γίνεται ἡ φιλότιμος προσπάθεια τοῦ ὅλου ἑλληνισμοῦ νὰ κραταιώσῃ τὸ σῶμά του καὶ τὴν ψυχὴν καὶ ἐναργέστατος ὁ σκοπὸς νὰ εὑρεθῇ ἕτοιμος καὶ παρεσκευασμένος ἐν τῇ τελικῇ περὶ τῆς τύχης αὐτοῦ κρίσει.

Τῶν προσπαθειῶν τούτων μία καὶ ἁπλῆ ἔκφανσις εἶναι τὰ ἐν τῷ σταδίῳ τελούμενα καὶ ἡ θέα τῶν Ἑλλήνων δισκοβόλων ἀνατεινόντων τοὺς εὐγράμμους βραχίονας εἰς βολὴν τοῦ δίσκου καὶ τῶν Ἑλλήνων δρομέων ἢ ἁλτῶν συμπτυσσόντων τὸ σῶμα, ἵνα ἐντείνωσιν ἔπειτα τοὺς μῦς καὶ τοὺς τένοντας, ἵνα ταχεῖς καὶ ἀελλόποδες διανύσωσι τὸν δρόμον ἢ φθάσωσι τὸ ἀπρόσιτον τέρμα, πλὴν τῆς αἰσθητικῆς εὐφροσύνης εὐρύνει τὴν διάνοιαν τὴν ἑλληνικὴν ἐπὶ τὸν ὁρίζοντα τῆς πολυσχιδοῦς ἐν τῇ Ἀνατολῇ δράσεως τοῦ ἡμετέρου γένους καὶ ἀνυψοῖ τὴν ψυχὴν ἡμῶν εἰς περιωπήν, ἐξ ἧς βλέπει τὸ μεγαλεῖον καὶ παρήγορον θέαμα τῆς καθολικῆς ἐντάσεως τῶν ἑλληνικῶν δυνάμεων.

Πυκνὰ καταφθάνουσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰ θύματα τῆς βουλγαρικῆς θηριωδίας. Αἱ ὁδοὶ τῶν ἑλληνικῶν πόλεων πληροῦνται παμπληθῶν ὁμάδων γερόντων, γυναικῶν, παιδίων, φευγόντων διωγμὸν ἄτιμον ἅμα καὶ βάρβαρον, πεινώντων, γυμνητευόντων, δεκατισθέντων ὑπὸ τοῦ θανάτου καὶ τῶν στερήσεων, τὰ πάνδεινα πασχόντων, ἀλλ' ἀκαταβλήτων τὴν ψυχήν. Οὔτε αἱ μακραὶ ὁδοιπορίαι, οὔτε αἱ βροχαὶ καὶ τὰ ψύχη χειμῶνος δριμυτάτου, οὔτε αἱ στερήσεις καὶ αἱ ἀπερίγραπτοι κακουχίαι ἀνέστειλαν τὸν δρόμον των. Οἰονεὶ οἰστρηλατούμενοι ἦλθον δρομαῖοι, θαυμάσιοι ἀθληταί, ἐκ τοῦ πορρωτάτου καὶ μεμολυσμένου ἐκ τῆς παρουσίας τῶν Βουλγάρων τμήματος τῆς Θράκης πρὸς χώραν, ἣν δὲν εἶδον, τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' ἣν ἐγίνωσκον ὡς πατρίδα των, ἵνα μαρτυρήσωσιν αὐτῇ, ὅτι τῇ ἀνήκουσιν, ὅτι εἶναι αὐτῇ ἀφωσιωμένα, ὅτι χάριν αὐτῆς ἐθυσίασαν τὰ πάντα.

Ἀθρόους φυλακίζουσιν ἡμᾶς οἱ Τοῦρκοι ἐν Μακεδονίᾳ ἐπὶ τῇ συκοφαντίᾳ ἄλλων ἐξ ἴσου χαμαιζήλων καὶ ποταπῶν πολεμίων, τῶν Ρωμούνων. Ἀθρόους φονεύουσιν ἡμᾶς καὶ Τοῦρκοι καὶ Βούλγαροι ἐν τῇ αὐτῇ περιμαχήτῳ χώρᾳ, ἀντὶ δὲ προστασίας καὶ πλατωνικῆς κἂν δικαιώσεως ἀπειλοῦσιν ἡμῖν δεινότατα καὶ οἱ Μεγάλοι, ἂν μὴ παύσωμεν φονεύοντες τοὺς φονεῖς μας. Οἱ πάντες καὶ τὰ πάντα συνθλίβουσιν ἡμᾶς πάντοθεν, ὥστε νὰ πνίξωσι πᾶσαν ἑλληνικὴν ζωὴν ὡς κοινὸν ἐχθρὸν τῆς ἡμερώσεως τῶν Τούρκων, τῆς φιλανθρωπίας τῶν Βουλγάρων, τοῦ ἀνεσπέρου πολιτισμοῦ τῶν Ρωμούνων!

Ἀλλ' ὑπὸ τὴν πίεσιν ταύτην ἀντὶ νὰ καταπνιγῇ συνθλιβόμενος ὁ Ἑλληνισμὸς γιγαντοῦται. Οἱ ὀδυρμοὶ τῶν Ἀγχιαλιτῶν καὶ οἱ κοπετοὶ τῆς Στενημάχου προκαλοῦσι τοὺς κεραυνοὺς τοῦ Μπενάκη καὶ Ζερβουδάκη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Οἱ βουλγαρικοὶ καὶ ρωμουνικοὶ διωγμοὶ γίνονται τὸ σύνθημα πανελληνίου συναγερμοῦ ἐπὶ ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν σκοπόν, τὴν ἐπίρρωσιν τῶν οἰκονομικῶν καὶ πνευματικῶν ἡμῶν δυνάμεων ἀπανταχοῦ γῆς ἑλληνικῆς, αἱ δὲ ἀπειλαὶ τῶν Μεγάλων συσφίγγουσι περὶ τὴν κοινὴν Μητέρα στερεώτερον ἀφωσιωμένους τοὺς ἀπανταχοῦ υἱούς της.

Τὸ παναθηναϊκὸν στάδιον εἶναι διὰ τοὺς θέλοντας καὶ δυναμένους νὰ βλέπωσι τὸ μικρόν, ἀλλὰ διαυγέστατον κάτοπτρον τῶν ὅλων ἀγώνων, οὓς ἀθλεῖ σήμερον τὸ ὅλον Γένος. Πᾶσα ἑλληνικὴ χώρα, πᾶσα γῆ, ἐν ᾗ Ἕλληνες βιοῦσιν, εἶναι καὶ στάδιον, ἐν ᾧ τὸν κάλλιστον ἀγωνίζεται ἡ ἡμετέρα φυλὴ ἀγῶνα, ἀγῶνα ὑπάρξεως, ἀλλὰ καὶ πολιτισμοῦ ἀγῶνα.

Εἴθε οὕτω νὰ χωρήσωμεν βαίνοντες ἐργαζόμενοι ἕκαστος, ἐν ᾧ τέτακται, ἐνούμενοι ἐν τῷ κοινῷ σκοπῷ νὰ φανῶμεν ὑπέρτεροι τῶν ἀντιπάλων καὶ νὰ μείνωμεν οἱ τελικοὶ νικηταὶ ἐν ταῖς χώραις, ἃς μόνον ἑλληνικὰς γινώσκει ἡ ἱστορία. Καὶ μόνον οὕτω ἔχομεν βεβαίαν τὴν ἐλπίδα τῆς νίκης.

Ὁ πόλεμος εἶναι τὸ ὕπατον τῶν ἀγωνισμάτων. Ἐν αὐτῷ δίδουσιν ἐξετάσεις τὰ ἔθνη περὶ τοῦ ὅλου τῶν δυνάμεών των. Οἱ μόνον τὸ σῶμα ρωμαλέοι συνήθως ἡττῶνται, ἀλλὰ καὶ εὔκολος δὲν εἶναι πάντοτε ἡ νίκη εἰς τοὺς γυμνάσαντας μόνον τὴν ψυχήν των. Ἀμφότερα καλούμεθα νὰ ἐπιρρώσωμεν, ἵνα κατὰ τὴν ἀθάνατον τοῦ Περικλέους ῥῆσιν φιλοσοφῶμεν ἄνευ μαλακίας. Εἰς τῆς ὁδοῦ ταύτης τῆς σωτηριώδους τὴν ἀρχὴν εὑρίσκεται τὸ ἡμέτερον ἔθνος ἐντεῖνον μετὰ θαυμαστῆς νηφαλιότητος καὶ ἐγκαρτερήσεως ἁπάσας αὐτοῦ τὰς δυνάμεις ἀκαταπτόητον ὑπὸ τῶν ἐπιβουλῶν καὶ ἀκατάβλητον ἐν ταῖς ἀτυχίαις.

Εἴθε μηδέποτε οἱ Ἕλληνες νὰ παύσωσιν οὕτω ἐντείνοντες τὰς θαυμασίας ἀληθῶς αὐτῶν δυνάμεις.

Ἡ ΕΛΛΑΣ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ

Ἵδρυσις ἀστικῆς σχολῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. Ἱδρυτὴς ὁ Γ. Ζερβουδάκης.

Οἱ λόγοι τοῦ προέδρου τῆς κοινότητος κ. Ἐμμ. Μπενάκη καὶ τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς σχολῆς κ. Γ. Ζερβουδάκη.

Ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ ἀνηγγείλαμεν εἰς τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας ἐν περιλήψει τὰ κατὰ τὴν θεμελίωσιν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῆς Ζερβουδακείου ἀστικῆς σχολῆς, καθ' ἃ δὲ τότε ὑπεσχέθημεν, ἀντιγράφομεν σήμερον ὧδε τοὺς λόγους τῶν δύο ἀνδρῶν, οἵτινες μετ' ὀλιγίστων ἄλλων ἡγοῦνται ὡς δᾳδοῦχοι λαμπρῶς φωτίζοντες τὸν δρόμον τῆς ἑλληνικῆς μεγαλουργίας ἐν Αἰγύπτῳ, τοῦ Ἐμμ. Μπενάκη καὶ τοῦ Γ. Ζερβουδάκη, τοῦ μὲν ἀνταξίου διαδόχου τῶν Τοσίτσα, Ἀβέρωφ, Σαλβάγου, τοῦ δὲ μεγαθύμου συνεχιστοῦ τοῦ ἀθανάτου ἔργου τῶν Ζωσιμαδῶν, Σίνα, Ζαππῶν, Ζαρίφη, Μαρασλῆ καὶ τῆς ἄλλης περιλάμπρου πλειάδος τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τοῦ ἔθνους.

Ἐκρίναμεν ἀναγκαῖον νὰ παραθέσωμεν τοὺς λόγους τούτους, διότι εἶναι καὶ οὗτοι μεγάλοι, ὡς τὰ ἔργα τῶν ἀνδρῶν τούτων, διότι ἐν αὐτοῖς δύνανται νὰ εὕρωσι διδάγματα πρακτικῆς φιλοπατρίας οἱ τὸν πολιτευτὴν ἐν Ἑλλάδι ἐπαγγελλόμενοι καὶ νὰ μάθωσιν, ὅτι βαθύτερον φιλοσοφοῦσι περὶ τῶν τυχῶν τοῦ ἔθνους οἱ μεγαλόφρονες ἔμποροι τῆς Ἀλεξανδρείας ἢ αὐτοὶ οἱ ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς ὁδοῦ Σταδίου ἀδολεσχοῦντες, οἱ ἐπάγγελμα ἔχοντες τὴν μέριμναν περὶ τῶν τυχῶν τῆς πατρίδος.

«*Ἐν ὅσῳ ὑπὸ τὴν ὑφήλιον ὑπάρχει Ἑλληνισμός, θὰ ὑπερασπίσωμεν πάντες μέχρι τελευταίας πνοῆς καὶ τὰς χώρας καὶ τὴν θρησκείαν τοῦ ἔθνους ἡμῶν*», εἶπεν ὁ Μπενάκης.

«*Ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ θεωρήσω τὰ μέχρι τοῦδε ὑπ' ἐμοῦ πραχθέντα εἰμὴ ὡς ἐλαχίστην ἀπαρχὴν τῶν ὅσων ὀφείλω εἰς τὴν φιλτάτην πατρίδα ὡς τέκνον αὐτῆς. Γνωρίζω, ὅτι δὲν ἐξώφλησα ἔτι τὴν μεγάλην πρὸς αὐτὴν ὀφειλήν μου, διότι παντὸς Ἕλληνος πρέπει νὰ εἶναι ὑπέρτατος νόμος* «**Τὰ πάντα ὑπὲρ τῆς Πατρίδος**»... Μόνον οὕτω «*θὰ δυνηθῶμεν μετ' ἐλπίδος ἐπιτυχίας νὰ ὑπερασπίσωμεν τὰς ἑλληνικὰς χώρας κατ' ἐπιβούλων ἐχθρῶν καὶ θὰ ἴδωμεν ἐκπληρουμένους τοὺς ἐθνικοὺς πόθους*», ἀπεκρίθη ὁ Γ. Ζερβουδάκης, ὁ νέος μέγας ἀστὴρ τῆς ἑλληνικῆς εὐποιΐας, ὁ μεγαλοφυὴς τραπεζίτης, ὁ σωτὴρ τοῦ τάφου τοῦ Σωτῆρος, ὡς προσφυέστατα ἀπεκάλεσεν αὐτὸν ὁ Ἐμμ. Μπενάκης, ὁ καταστήσας πρᾶγμα ἐν Αἰγύπτῳ ὅ,τι συνέλαβεν ἡ μεγάλη τοῦ Μιχαὴλ Ἀναγνωστοπούλου ψυχὴ διὰ τὸν ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνισμὸν διὰ τῆς ἱδρύσεως τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου.

Συναθροίσατε χιλίους Λεβίδας, προσθέσατε εἰς τὴν πλάστιγγα ὅλας τὰς πολυτόμους ὑπὲρ τῶν συμφερόντων καὶ τῆς δόξης τῆς πατρίδος φλυαρίας των καὶ ἀντιτάξατε τὸν Μπενάκην καὶ τὸν Ζερβουδάκην, ἵνα ἴδητε τὴν καταπληκτικὴν διαφορὰν τῆς μεγαλοστόμου κενολογίας πρὸς τὴν ὀλιγολόγον μεγαλουργίαν. Ἀπὸ τοῦ βουλευτηρίου τῶν Ἀθηνῶν οὐδέποτε ἠκούσθησαν μετὰ τοσαύτης συντομίας εἰρημένοι λόγοι συνετώτεροι περὶ τῆς πολιτικῆς ἀνατροφῆς τῶν Ἑλλήνων ὅσον οἱ λόγοι τοῦ Ἐμμ. Μπενάκη, οὐδεὶς δὲ ποιητὴς ἐκελάδησεν ὑψηλότερον ὕμνον πρὸς τὴν ἑλληνικὴν φιλοπατρίαν ἢ ὁ Γ. Ζερβουδάκης. Οἱ κεραυνοὶ τῶν ρητόρων τοῦ βουλευτηρίου Ἀθηνῶν προκαλοῦσι τὴν χλεύην τῶν ἐχθρῶν μας, διότι ἡ βροντή των ὁμοιάζει πρὸς τὸν κρότον διαρρηγνυομένων ἀσκῶν ἀέρος πεπληρωμένων. Ἀλλ' οἱ κεραυνοί, οὓς ἀπέλυσαν οἱ λόγοι τοῦ Μπενάκη καὶ Ζερβουδάκη, εἰς τοὺς ἐχθρούς μας γεννῶσι τὴν κατάπληξιν τοῦ ἀπαραμίλλου καὶ εἰς τὸ ἔθνος μας σκορπίζουσιν ἀστραπάς, ἵνα ὑπὸ τοῦ λαμπροῦ φωτός των ὁδηγούμενον βαδίσῃ τὸν ἱστορικόν του δρόμον, ἵνα θάρρος ἐμφορούμενον χωρήσῃ ἄφοβον κατὰ τῶν παρεμβαλλομένων προσκομμάτων.

Ὁ ἀναγινώσκων καὶ μελετῶν τοὺς λόγους τῶν μεγαλεπηβόλων τούτων Ἑλλήνων νομίζει, ὅτι ὑπὸ τοὺς ἐμπόρους κρύπτονται μεγάλοι πολιτευταὶ καὶ μεγάλοι στρατηγοί.

Ὁ ἀμφιβάλλων ἂς ἀναγνώσῃ.

Ὁ μὲν Ἐμμ. Μπενάκης εἶπεν:

Μακαριώτατε, Κυρίαι καὶ Κύριοι

Σήμερον, ὅτε πανταχοῦ ὁ ἀγὼν περιστρέφεται εἰς τὴν κατάκτησιν τῆς ὕλης διὰ τοῦ πνεύματος, μεγίστην προσφέρει ὑπηρεσίαν εἰς τὴν Πατρίδα ὁ προχέων τὰ νάματα τῆς παιδείας εἰς τοὺς ὁμοεθνεῖς αὐτοῦ.

Διὰ τῆς παιδείας ὁ πολίτης ἀφ' ἑνὸς μανθάνει ὅτι δὲν ἔχει *μόνον δικαιώματα, ἀλλὰ* καὶ *καθήκοντα* ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἀφ' ἑτέρου δὲ βλέπει τὰς ἰδίας δυνάμεις πολλαπλασιαζομένας διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἐπιστήμης εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ τὰς τέχνας.

Πόσον δ' ἀπαραίτητος εἶνε ἰδίως ἡ κατωτέρα *ἐκπαίδευσις* εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, κατανοοῦμεν λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ μὴ γνωρίζων ν' *ἀναγινώσκῃ*, ν' *ἀριθμῇ* νὰ *γράφῃ*, ἔχει ἐν τῷ βίῳ διαρκῆ χρείαν τῶν ἄλλων, δὲν εἶνε *αὐτάρκης οὐδ' ἀληθῶς ἐλεύθερος πολίτης*, μὴ δυνάμενος νὰ γνωρίζῃ ποῖα τὰ δικαιώματα καὶ ποῖαι αἱ *ὑποχρεώσεις* αὐτοῦ. Τὸ δὲ χείριστον, ὁ τοιοῦτος πολίτης καθίσταται καὶ ἐπιβλαβὴς, ἰδίως εἰς τὰς χώρας τῶν συνταγματικῶν πολιτευμάτων, τὰς παραδεχομένας τὴν καθολικὴν ψηφοφορίαν, διότι ἡ *ψῆφος ἣν ἀπένειμεν αὐτῷ ἡ ἡ πολιτεία πρὸς κοσμίαν καὶ σκόπιμον αὐτῆς διοίκησιν, μεταβάλλεται εἰς τὰς ἀμαθεῖς αὐτοῦ χεῖρας ὡς ὄργανον παραλῦον τὴν κανονικὴν τῆς διοικητικῆς μηχανῆς λειτουργίαν.*

Ἐντεῦθεν δὲ ὁ συνταγματικὸς θεσμὸς, ὅστις θεωρεῖται τὸ τελειότερον τῶν πολιτευμάτων, μετατρέπεται ἐνίοτε εἰς ὁλέθριον ἀκολασίας σύστημα ἀπειλοῦν καὶ αὐτὴν τὴν ὕπαρξιν τῆς Πολιτείας.

Τὴν ἀλήθειαν ταύτην πάντες συναισθανόμενοι εὐθύμως *ἐπικροτοῦμεν*, Γεώργιε Ζερβουδάκη, τὸ *ἔργον σου τοῦτο*. Ἱδρύων τὴν προπαιδευτικὴν ταύτην σχολὴν ἐν μέσῳ τῆς Ἑλληνικῆς παροικίας *νέαν προσφέρεις* εἰς τὴν πατρίδα ὑπηρεσίαν καὶ ἀποδεικνύεις ὅτι ποιεῖσαι *ὀρθὴν* καὶ *φιλοπάτριδα* τοῦ πλούτου σου χρῆσιν.

Εἶσαι δὲ τοσούτῳ μᾶλλον ἄξιος τῆς ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης, ὅσῳ δὲν εἶναι τοῦτο τὸ μόνον δεῖγμα τῆς ἀκραιφνοῦς φιλοπατρίας σου.

Πρὸ μικροῦ ἔτι, ἐνῷ ἅρπαγες ἠπείλουν τοὺς ἱεροὺς τόπους, σὺ ἐπῆλθες σωτὴρ τοῦ τάφου τοῦ Σωτῆρος καὶ *ἀπέδειξες* ὅτι ἐν ὅσῳ ὑπὸ τὴν ὑφήλιον ὑπάρχει Ἑλληνισμὸς θὰ *ὑπερασπίσωμεν πάντες*, μέχρι τελευταίας πνοῆς καὶ τὰς *χώρας* καὶ τὴν *θρησκείαν* τοῦ Ἔθνους ἡμῶν.

Διὰ τῶν δύο τούτων ἔργων σου ἐξυπηρετεῖς τὴν πατρίδα καὶ δύνασαι νὰ ἦσαι βέβαιος, ὅτι, ἐνῷ ἡ αὔρα παρὰ τὴν παραλίαν ταύτην θὰ ψυχαγωγῇ τοὺς νεαροὺς βλαστοὺς τῆς ἑλληνικῆς παροικίας εἰς *διδάγματα ἐθνωφελῆ* καὶ *ἠθικά*, ἐκεῖ κάτω παρὰ τοὺς Ἁγίους τόπους θὰ ψάλλωσι τὸν παιᾶνα τῆς μεγάλης πατριωτικῆς σου καρδίας.

Εἰς ταῦτα δὲ ὁ κ. Γ. Ζερβουδάκης, διακοπτόμενος ὡς ὁ κ. Μπενάκης ὑπὸ συνεχῶν ἀνευφημιῶν καὶ χειροκροτημάτων ἀπεκρίθη:

Κύριε Πρόεδρε,

Αἱ λίαν εὐμενεῖς κρίσεις τὰς ὁποίας περὶ τοῦ ἔργου μου ἐξεφράσατε, μὲ πληροῦσιν εὐγνωμοσύνης τοσούτῳ μᾶλλον θερμῆς, ὅσῳ αἱ κρίσεις αὗται προέρχονται ἐκ τοῦ στόματος ἀνδρὸς ἀποτελοῦντος τὸ σέμνωμα τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἑλληνικῆς παροικίας.

Ἀλλ' ὅσον καὶ ἂν διαθρύπτωσι τὴν ἀτομικήν μου φιλοτιμίαν οἱ ἐμβριθεῖς καὶ ὡραῖοι ἡμῶν λόγοι, *ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ θεωρήσω τὰ μέχρι τοῦδε ὑπ' ἐμοῦ πραχθέντα εἰμὴ ὡς ἐλαχίστην ἀπαρχὴν τῶν ὅσων ὀφείλω εἰς τὴν φιλτάτην πατρίδα ὡς τέκνον αὐτῆς.*

Γνωρίζω, ὅτι δὲν ἐξώφλησα ἔτι τὴν μεγάλην πρὸς αὐτὴν ὀφειλήν μου, διότι παντὸς Ἕλληνος πρέπει νὰ εἶναι ὑπέρτατος νόμος:

«Τὰ πάντα ὑπὲρ τῆς Πατρίδος».

Ἐὰν ἡ σωτήριος αὕτη ἀρχή, μετ' ἀποφασιστικοῦ θάρρους ἀντηχήσῃ καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, ὁπουδήποτε ὑπάρχει ἑλληνικὴ καρδία, ἐὰν ἀναγραφῇ ὡς ἀπαράβατον σύμβολον εἰς τὴν σημαίαν τοῦ Ἔθνους, θὰ δυνηθῶμεν μετ' ἐλπίδος ἐπιτυχίας νὰ ὑπερασπίσωμεν τὰς ἑλληνικὰς χώρας κατ' ἐπιβούλων ἐχθρῶν, καὶ θὰ ἴδωμεν ἐκπληρουμένους τοὺς ἐθνικοὺς πόθους.

Ἡ φιλοπατρία τῶν Ἑλλήνων γονέων καὶ διδασκάλων καὶ τὸ φιλελεύθερον καὶ φιλόξενον πνεῦμα, ὅπερ διακρίνει τὴν χώραν, ἐν ᾗ ἱδρύεται ἡ προπαιδευτικὴ αὕτη Σχολή, ὑπόσχονται εὔελπι τὸ μέλλον καὶ ταύτης, ὡς καὶ τῶν περιβαλλόντων αὐτὴν βιοτεχνικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων, τῶν ὀφειλομένων εἰς γενναίους δωρητάς.

Τὰς ἐλπίδας ἡμῶν βασίζομεν καὶ εἰς τὴν πεποίθησιν, ὅτι τῆς χώρας ταύτης προΐσταται ἡγεμὼν ἀγχίνους καὶ ἐνάρετος, ὅστις καλῶς γινώσκει, ὅτι ὅσον εὐρύτερον ἀνοίγει εἰς πάντας τοὺς λαοὺς τὰς πύλας τῆς φιλοξενίας καὶ ὅσῳ ἀφθονώτερον διαχέεται τὸ ρεῦμα τῶν πνευματικῶν φώτων καὶ τῆς παιδείας εἰς πάσας ἀνεξαιρέτως τὰς τάξεις καὶ ἰθαγενῶν καὶ ξένων οἰκούντων ἐπὶ τοῦ φιλοξένου αἰγυπτιακοῦ ἐδάφους, τοσούτῳ μᾶλλον δὲν εἶναι μόνον περικαλλὴς παράδεισος ἐξαισίας γονιμότητος καὶ ἀξιοθαυμάστων μνημείων, ἀλλὰ καὶ χώρα εὐνομίας καὶ τάξεως, ἥτις στερεῷ βήματι βαδίζει εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς κοινωνικῆς προόδου.

Τοιαύτας διατρέφων ἐλπίδας, θὰ θεωρήσω ἐμαυτόν, ὡς ὑπερτάτην τοῦ ἔργου μου ἀνταμοιβὴν, ἐὰν ἐκ τοῦ ἱδρύματος τούτου ἐξέλθωσι χρηστοὶ πολῖται, εὐσεβεῖς χριστιανοὶ καὶ ἐν ταὐτῷ ἄτρομητοι ὑπερασπισταὶ τῶν ἐθνικῶν δικαίων».

Ἡ ΗΡΩΙΚΗ ΕΛΛΑΣ

Διάλεξις τοῦ Γάλλου ἀκαδημαϊκοῦ Ἐρρίκου Οὐσσαΐ.

(Ἰδὲ καὶ προηγούμενον φύλλον)

Καταληφθεὶς μετὰ δέκα ἀνδρῶν ἐν τοῖς στενοῖς τῶν Θερμοπυλῶν, καθ' ὧν βαδίζουσιν οἱ πρόσκοποι τοῦ Ὁμὲρ πασᾶ, ὁ Διάκος καὶ οἱ συμμαχηταί του προσφέρουσιν ἑαυτοὺς θυσίαν εἰς τὸν θάνατον. Ἀρνεῖται νὰ ἐπιβῇ τοῦ ἵππου, ὃν προσφέρει αὐτῷ ὁ ψυχογυιός του καὶ ἀρχίζει νὰ πυροβολῇ κατὰ τῶν Τούρκων. Ἀναχαιτίζει αὐτοὺς ἐπὶ μίαν ὥραν. Οἱ συμμαχηταί του πίπτουσιν ἀλληλοδιαδόχως. Αὐτὸς δ' οὗτος καιρίως τραυματισθεὶς καὶ ἀνίκανος καταστὰς εἰς ἄμυναν καταβάλλεται καὶ δέσμιος ἄγεται

εἰς Ἀχμίαν. Πρὸς τοὺς "Ἕλληνας δὲ μὴ θεωρουμένους ὡς ἐμποπόλεμους οἱ Τοῦρκοι φέρονται ὡς πρὸς ἐνόπλους στασιώτας. Τὸν αὐτοκράτορα τοῦτον νόμον ὁ στρατιωτικὸς κοδὴξ τοῦ Ἑλλὰ ἐμετρίαζε κατὰ τοῦτο, ὅτι ὁ αἰχμάλωτος ἀπαλλάσσεται τῶν ἰσλαμιῶν νὰ σώσῃ τὴν ζωήν, τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν περιουσίαν του.

Ὁ Διάκος ἀγεται εἰς τὸν τόπον τῆς τιμωρίας του, βλέπει τὰς πρὸς τοῦτο παρασκευάς, τὴν σοῦβλαν. Ὁ πασᾶς προτείνει αὐτῷ τὴν χάριν ἀντὶ τῆς ἐξωμοσίας. Ἀλλ' αὐτὸς ἀποκρίνεται:

«Σκυλιά κι' ἄν με σουβλίσητε, ἔνας Γραικὸς ἐχάθη,
«Ἀς εἶν' ὁ Ὀδυσσεὺς καλά κι' ὁ καπετὰν Νικήτας,
«Αὐτοὶ θὰ φάνε τὴν Τουρκιά, θὰ κάψουν τὸ κτουβλίεσι».

Τῇ 18 Ἰουνίου 1822 ἑορτὴν ἄγουν οἱ Τοῦρκοι ἐπὶ τῇ ἐν τῷ δ.μῳ τῆς Χίου νικηφορίᾳ τοῦ Καρᾶ Ἀλῆ. Ὁ Βαλὲτ, Γάλλος ἀξιωματικὸς συμπολεμήσας μετὰ τῶν Ἑλλήνων εἰς φανευθὴν ἐν Κρήτῃ καὶ προσήχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ πρὸς τὸν κατοῦδλου πασᾶν. Ἅ Τὸν τὰ ἐπιτελεῖτε τὸ στόλου προσῆθλον, ἵνα συγχαρῶσι τὸν Καρᾶ Ἀλῆν, διότι ὁ Βαλὲτ ὑπῆχξεν ἐπίφοβος. Ὁ ναύαρχος κράτησε τοὺς ἀνωτέρους ἀξιωματικοὺς παρ' ἑαυτῷ καὶ προτείνει αὐτοῖς γεῦμα. Εὐθύμων ὡς νικηταὶ καὶ ἄνευ φόβου ἠθύνοντο νὰ διέλθωσι μίαν νύκτα ῥαμαζανίου ἐπὶ τοῦ πλοίου τοῦτου, οὗ τὸ π.ρῳμμα ἀνῆρχετο εἰς 2200 ἄνδρας καὶ ὅπερ ἔφερε 80 τηλεβόλα καὶ περιεστοιχίζετο ὑπὸ ὑπερφεντήκοντα πολεμικῶν πλοίων

(Ἐνταῦθα ὁ ῥήτωρ ἀκριβεῖ τὰ σπουδαιότερα ἀνδραγαθήματα τῶν ἡρώων τῆς ἑλληνικῆς ἱπανα στάσεως ἐξαίρων τὴν ἀνδρίαν καὶ τὰς ἀρετὰς αὐτῶν καὶ καταλήγει διὰ τοῦ ἑπομένου ἐπιλόγου ἐπ ἀνορθοῦντος εὐγλάττως ἱστορικὴν πλάνην ἀ.ξεξλέγκτως ἰσχύσασαν παρὰ τῇ ἐν Ἑσπερᾳ κοινῇ γνώμῃ).

«Ἡ ἑνοπλὸς ἐπεμβασὶς τῆς Ἑβρωπῆς, ἡ ἐν Ναυαρίνῳ ναυμαχία, ἡ εἰς τὴν Πελοπόννησον ἀπόβασις τοῦ ὑπὸ τὸν Μαιζῶνα στρατοῦ, καὶ ὑβὶς ἡ ὑπὸ τῶν Ρώσων ἀγομένων ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Διέβιτς διάβασις τοῦ Ἀξιου ἐπέθηκαν τέρμα εἰς τὸν πόλεμον. Ἀλλὰ δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ εἰπωμεν, ὅτι ἀπὸ τοῦ 1827 ἡ Ἑλλὰς εἶχε καταβληθῆ κηὶ περιστῆ εἰς ἀδυναμίαν νὰ ἀντιτέξῃ τοῦ λοιποῦ τὴν ἐλαχίστασιν ἀντίστασιν. Διότι κ.θ.ὰ τὸν χρόνον τούτον ἐξ Ἰσου ἐξηντλημένοι ἦσαν καὶ Τοῦρκοι καὶ Ἕλληνες. Καὶ ἀναμφιβόλως μὲν εἶναι, ὅτι ἡ Τουρκία ἰσχυροτέρα οὖσα καὶ πλουσιωτέρα καὶ στρατιωτικῶς καλλίτερον ὠργανωμένη καὶ ἔχουσα καὶ αὐτὴ στρατιότας ἐξ Ἰσου ἀνδρείους καὶ φοβεροὺς θὰ ἀπέβαινε τελικῶς νικήτρια. Ἀλλὰ θὰ ἐχρειάζετο αὐτῇ πολλοὶ εἰσέτι ἀγῶνες καὶ πολλὰ ἔτη.

Παρὰ τὴν κρίσιμον παρέμβασιν τῆς Γαλλίας, τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Ρωσίας ὑπῆρ τῆς Ἑλλάδος, εἰς τοὺς Ἕλληνας ἀνήκει ἡ πᾶσα ιμὴ τῆς ἀνακτήσεως ἐλευθερίας των

Διότι διὰ τὸν τολμηρὸν αὐτῶν πολεμικὸν κατορθώματων, τῶν ἡρωϊκῶν αὐτῶν πράξεων. τῆς μακρᾶς ἀντιστάσεως, προκαλέσαν τὸν θαυμασμὸν καὶ τὰς ζωηρὰς συμπαθείας τῆς Εὐρώπης καὶ κατώρθωσαν νὰ ἐξαναγκάσωσι τὴν παρέμβασιν τῶν ἀρχικῶς ἐχθιστα διακειμένων πρὸς τὸν ἀγῶνα αὐτῶν κυβερνήσεων Ἡ δύναμις τῶν Ἑλλήνων ἐγκειται εἰς τὸ ὅτι ἐνεῴυχοῦσιν ἐκ τε τῶν κτιῶν καὶ τῶν θρεμμάτων, εἰς τὸ ὅτι ἀκκταπόστως ιμάχονται καὶ εἰς τὸ ὅτι παρὰ τὰς παμπόλλους ἀποτυχίας καὶ κατὰ στροφὰς οὐδέποτε ἀπῆκισαν «Ὁ Θεὸς, ἔλεγεν ὁ Κολοκοτρώνης, ἔδωκε τὴν ὑπογραφὴν του εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος δὲν θὰ τὴν πάρῃ πίσω». Πάντες οἱ ἀρχηγοὶ τῆς ἐπαναστάσεως ἐσκέπτοντο καὶ ἐνήργουν ὡς ὁ Κολοκοτρώνης

Ἐνέμειναν ἀπόφασιν ἔχοντες νὰ ρίψωσι τὴν τελευταίαν αὐτῶν σφαῖραν, ἤτις κατὰ τὴν παρομοιοκλῆν φράσιν Γάλλου τινὸς νικηφόρου «δύναται νὰ φονεύσῃ τὴν ἐχθρόνν.

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΥΠΟ Γ. Ν. ΧΑΤΖΙΔΑΚΙ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

1) Ἡ τῆς συνηθείας αὕτη γλῶσσα ἐγενήνθη ἐκ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ Σχολείου καὶ τοῦ Τύπου· καὶ διὰ τοῦτο εἶναι τοσοῦτον ἀφύσικος ὅσον καὶ ἡ γραφομένη, εἶναι ἐμιαὴ γλῶσσα». Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ὁμολογοῦσιν ἅπαντες οἱ οὐτω κκλιόμενοι προδευτικοὶ ὅτι κατ' ἀλήθειαν δὲν εἶνε προοδευτικοὶ ἀλλὰ τοὐναντίον ὀπισθοδρομικοί· διότι δὲν ἀναγωρίζουσι τὴν γλωσσικὴν ἐξέλιξιν ὁποία ἐγένετο παρ' ἡμῖν ἀπὸ ἑκατὸν περίπου ἐτῶν ἐντεῦθεν ἀξιοῦσι νὰ μετοχειρίζωνται μόνην ἐκείνην τὴν γλωσσικὴν φάσιν, ἐν ᾗ ἡ πρὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ νέου ἡμῶν Βασιλείου ἐπικρατοῦσα τὰ κράτεστα τῶν νεοελλήνων. Ὀμοιοτικῶν ἀσμάτων. Ἀλλ' εἶναι, φρονῶ, καὶ τοῦτο τυφλοῖς τὸ λεγόμενον ὅθλον ὅτι ἡ γλωσσικὴ ἐξέλιξις ἐνὶς ἑλκλήρου αἰῶνος, καὶ τοῦτου τοῦ 19ου, καὶ ἐν κατῷ τὴν γνώμην τινῶν ἠθέλετο εἶναι ὅλως πλημμελής, δὲν δύναται νὰ ἐξαφανισθῇ.

Καὶ δὲν ἐφόβευσε μὲν τὸν ἐχθρὸν ἡ τελευταία βολὴ τοῦ τηλεβόλου τῶν κακρρόντων τειχῶν τοῦ Μεσολογγίου, ἀλλ' ἔκαμε τόσον κρότον, ἔσχε τοσοῦτον ἰσχυρὰν καὶ παρατεταμένην ἀντήχησιν. Ὥστε ᾖχχγε στόλους καὶ στρατοὺς εἰς βοήθειαν τῶν Ἑλλήνων. Οὕτω ἡ τολμηρὰ ἑνοπλὸς ἐξέγερσις τῶν Ἑλλήνων, ἡ ἀδκμαστος αὐτῶν ἐυστάθεια καὶ αἱ ἡρωϊκαὶ αὐτῶν προσπάθειαι ἐπὶ ἑπτὰ ὁλόκληρα ἔτη πολέμου ἔσχον τὸ μέγκ ἐλπιοθὲν ἀποτέλεσμα, τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος.

Τὰ γράμματα, οἱ ἐπιστῆμαι καὶ αἱ τέχναι ἀποτελοῦσι τὴν αἴγλην καὶ τὴν δόξαν τῶν θνῶν. Ἀλλ' αἱ πολεμικαὶ ἀρεταὶ δημιουργοῦσι τοὺς λαοὺς Καὶ δὲν εἶναι μὲν ἴσως ἡ στρατιωτικὴ ἀρετὴ ἡ πασῶν ἀίστη, ἀλλ' ἀναμφιβόλως εἶναι ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην ἀποτελεσματικωτάτη. Καὶ ἐν μὴ ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ Ταινάρου μέχρι τοῦ ὄρους Ὀλύμπου ἐγίνετο τοσοῦτον αἷμα. Δὲν θὰ ἐφωτίζετο ὁλιγάτερον ὁ κόσμος διὰ τῆς λαμψέως τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων κα δὲν θὰ ἀναγνώσκωμεν μεθ' ἡσυ.ας θαυμασμοῦ τὸν Ὅμηρον, τὸν Σοφοκλέα, τὸν Πλάτωνα. Ἀλλ' ἄνευ τῶν ευρωβόλων ὅπλων τῶν τοχγέων δ.ρεῶν τῆς Μάνης καὶ τῆ. Ἀκαρνανίας, ὧν οἱ πλεῖστοι οὐδ' ἀνάγνωσιν ἐγίνωσκον, ἡμεῖς ὁ ἑλληνικὸν ἔθνος δὲν θὰ ὑπῆρχεν».

ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΚΑΙ ΘΡΓΛΟΙ

Δόξαν τῷ ὑψίστῳ μετὰ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριαρχείου θὰ ἀναπτ.ηχθῇ πᾶς "Ἑλλὴν μανθάνων, ὅτι οἱ δύο μητροπολῖται Κύπρου, ὁ Κιτίου καὶ Κερυνείας, καὶ τὰ μέλη τῆς Συνόδου Κύπρου, ἰδόντες τὸ ἄτοπον, περὶ οὗ τὰ δέοντα εἰπωμεν ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ. Ἀπεπάθησαν τηλεγραφικῶς πρὸς τὰ τρία πατριαρχεῖα ζητοῦντες, ὅπως τεθῇ τέρμα εἰς τὰς δυαχρείας τῆς ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, νὰ ἀποστεῖλωσι ἀνὰ ἕνα ἀξιαρχὸν Ἐπίσκοπον ἢ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν πατριαρχῶν, ὅπως διευθετήσῃ τὸ ζήτημα τῆς ἐκλογῆς ἀρχιεπισκόπου. Ἐπὶ τῇ παράκλησιν ταύτην ἡ ἐκκλησία τῆς Κύπρου ἀρμήθη ἔχουσα καὶ τὴν συναίνεσιν τῆς κυπριακῆς, τοῦτ' ἔστιν εἰπεῖν, τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως. Τὸ οὖν μενικὸν πατριαρχεῖον ἔσπευσε πάραυτα νὰ τηλεγραφήσῃ ζητοῦν τὴν γνώμην τῶν πατριαρχῶν Ἱεροσολύμων καὶ Ἀλεξανδρείας, ἐδήλωσε δὲ. ὅτι πρωτιμᾷ ἀντὶ τῶν τριῶν πατριαρχικῶν ἐξάρχων νὰ μεταβῇ αὐτοπροσώπως ἡ Α.Μ ὁ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας. Ἡ γνώμη αὕτη εἶναι καὶ ἡ ὀρθοτέρα. Ἀπεοίθαμεν δὲ. ὅτι ὁ μεγαλεπήβολος καὶ συνετὸς Φώτιος θὰ παρίδῃ πάντα κόπον καὶ μόχθον καὶ θὰ μεταβῇ εἰς τὴν προσφιλεστάτην νῆσον. ὅπως ὡς εἰρηνευτὴς πατὴρ ἀπλώσῃ τὴν ὁμόνοιαν καὶ τὴν εἰρήνην εἰς τοὺς καλοὺς νησιώτας καὶ ἐκριζώσῃ τὸ κακὸν τῆς ἔριδος. ἤτις ἀνέκοψε τὴν πρόοδον τῆς μεγαλονήσου, θεμελιώσῃ δὲ ἀσάλευτον τὸ καθεστὼς, καθ' ὃ θὰ πολιτεθῶσι οἱ Κύπριοι ἐν τῇ ἐκλογῇ τοῦ πνευματικοῦ αὐτῶν ἀρχιποίμενος.

⁂

— Καθ' ἃ ἐπιστέλλεται τῷ «Ἀνατολ. Λελτίῳ» ἐν Λεδεαγάτῃ οἱ πρόσφυγες ἐξακολουθοῦσιν ἀθρόοι ἐν Βουλγαρίᾳ καταβαίνοντες εἰς τὴν πόλιν ταύτην. Ἵνα αὐτόθεν ἀποπλεύσωσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἡ οἰκονομικὴ δλαῦτὼν κατάστασις ἔρθπισεν εἰς τοσοῦτον ἀθλιότητος, ὥστε νὰ μὴ δύνανται ἀναπλεύσωσιν οὐδὲ τὸν ἐκ πέντε δραχμῶν μέχρι Πειραιῶς κατὰ κεφαλὴν ναῦλον, εἰς δσας ἀ.πιοπλοΐσαι ἐταιρεῖαι ὑπεδίδοσαν αὐτὸν χάριν τῶν προσφύγων. "Ἕλλην ἔμπορος παρεπιδημῶν ἑβδομε 50 λίρας, οἱ δὲ κάτοικοι φιλοτιμοῦνται νὰ παράσχωσιν αὐτοῖς πᾶσαν δύνατὴν πε ρίθαλψιν καὶ βοήθειαν.

Ἡ μετανάστευσις αὕτη θὰ ἐξακολουθήσῃ, φαίνεται, καθ' ὅλον τὸ θέρος ἐπιτεινομένη, ὥστε μηδὲ ψυχὴ ἑλληνικὴ νὰ μείνῃ ἐν Βουλγαρίᾳ. Διότι οἱ ἐκεῖσαμοὶ καὶ αἱ παντοῖαι πιέσεις δακοῦνται ἀναφανδὸν ὑπὸ ἰδιωτῶν καὶ ὑπαλλήλων τῆς κυβερνήσεως ἐν Βουλγαρίᾳ κατὰ τῶν Ἑλλήνων. Δι ἀπειλῶν ἐσχάτης βίας ἠμποδίσθησαν οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος Ταλὰρ - Παζαρτζίκιου καὶ παρατάσσει ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου πρὸς δικηδικὴν τῶν ἀρπαγισῶν ἐκκλησιῶν καὶ σχολείων. Ἡ κατάστασις δὲ αὕτη εἶναι καθολικὴ ἐν Βουλγαρίᾳ. ὡς πιστοῦσιν αὐθεντικαὶ πληροφορίαι ὑπὸ τοῦ «Ἀνατολ. Λελτίου» ἀναγραφόμεναι 'Ἐν Φιλιππουπόλει κατὰ τὰς πληροφορίας ταύτας ἤρχισαν οἱ Ἕλληνες φοβούμενοι δμοια ἢ καὶ χείρονα τῶν περισυνῶν. Πολλὰ κακοῦργα στοιχεῖα συνέρρευσαν εἰς τὴν πόλιν ταύτην, ἤρχισαν δὲ οἱ ἐκεῖσαμοὶ πρὸς ἀγρυπολογίαν. Ἕλλην ἔμπορος. ὁ κ. Οἰκονομίδης, ἠνοιγκκίσθη ἐπὶ τοιαύτῃ ἀπειλῇ καὶ καταβέλλει 200 δραχμὰς. Ἕτερος Ἕλλην, ὁ κ.Ἀν. Μιχαηλίδης ἔλαβε τὴν ἑπομένην ἀπειληνικὴν ἐπιστολὴν τῆς ἐ σωτερικῆς ἐν Μακεδονίᾳ ὀργανώσεως:

Κύριε Ἀριστείδη,

Τὰ κομιτάτα σᾶς κατεδίκασαν νὰ πληρώσητε διακοσίας δραχμὰς ὅπερ φιλκνθρωπικὸν σκοποῦ ἐν Μακεδονίᾳ. Ἀν μή ἐγχειρίσητε αὐτὰς ἀμέσως τῷ κομιατῇ τοῦ παρόντος ἢ ἂν ἀποκαλύψητε οἱ φρόψποτε τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ, ἡ ζωή σας ἐ.χάθη. Ταχυδρομικῶς θὰ σταλῇ ἡμῖν ἡ ἀπόδειξις τῆς πληρωμῆς. Ἐλευθερία ἢ θάνατος

ὁ πρόεδρος
Μ. Νασέλκοφ

Ἀλλ' ὁ Μιχαηλίδης δὲν ἐπτοήθη. Κατήγγειλε τὴν πρᾶξιν εἰς τὴν ἀστυνομίαν, προσήγαγε τὴν ἐ.πιστολὴν καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐπιτρεψθεὶς τὸ προξένου κατώρθωσεν, ὥστε νὰ συλληφθῇ ὁ ἐκεῖσαστὴς καὶ προβῇ εἰς ἀνακαλύψεις πολλῶν τῶν συνενόχων τον

⁂

—Καθ' ἃ γράφουσιν ἐξ Ἐλασσῶνος εἰς τὸ «Ἀνατολ. Λελτίον» ἡ εἴδησις τῶν Βιενναίων ἐφημερίδων, ὅτι τὸ χωρίον Γραμμακόκοδο τῆς ἐπαρχίας Σερβίων ἐπυροπλήθη ὑπὸ ἑλληνομακεδονικῆς ἐνόπλου ὁμάδος εἶναι καθ' ὁλοκληρίαν ψευδὴς Οὔτε ἐπυροπλήθη τὸ χωρίον, ὥστε ἠδήνατο νὰ πυροπληθῇ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἁπλούστατα, διότι εἶναι γνησίως ἑλληνικὸν χωρίον.

⁂

— Μακρὸς εἶναι ὁ κατάλογος ὃν παραθέτει ἐκ παντοίων μερῶν τῆς Μακεδονίας τὴν ἑβδομάδα ταύτην τὸ «Ἀνατολ. Λελτίον», τῶν θυμάτων τῆς βουλγαρικῆς ἀνωδρίας Οὗτω συνοδεία Ἑλλήνων ἐμπόρων μεταβαινόντων ἐκ τοῦ Ἀδσκα ἐκ τοῦ χωρίου Σουτσόβου εἰς Βουδενὰ προσεελήθη καθ' ὁδὸν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων Ἀδου Σουτσοβῖται ἐ πληγώθησαν καὶ εἰς ἐφονεύθη. Τῇ 27 δ Μαρτίου οἱ Βούλγαροι ἐφόνευσαν ἐν μέσῳ Μοναστηρίῳ τὸν "Ἕλληνα βάπτην Πέτρον Γιάγκου, χωρὶς νὰ συλληφθῇ τις ἐκ τῶν κακούργων. "Ἐν Σέρρας ἐφόνευσαν τὸν ἐκ Ἀζουμαγιᾶς νέον Ἠλίαν ὀνόματι ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ἐκ φόβου γενόμενος ἐξαρχικὸς ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν. Ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ κοπεῖσα ἐρρίφθη ὡς βορὰ τῶν κυνῶν. τὸ δὲ λοιπὸν σῶμα ἔρριπτε πεντήκοντα δύο πληγάς. Ἐν Ἔγρῃ δὲρὲ τρικοσταμελὴς βουλγαρικὴ συμμορία ἐφόνευσε τὸν Παναγιώτην Κομβόκην. τὸ ὄγδοον θῦμα ἐξ ὅσων ἡ κεν.ρικὴ ἐνεργεία Κομιβόκη ἐνιὸς δύο ἐτῶν προαέρρεχεν ὡς ἐξιλαστήρια τῆς βουλγαρικῆς ἀγριότητος. Ὁ ὁλκος Κομβόκη, ἐρεισμα τῆς ὀρθοδοξίας ἐν Ἔγρῃ δὲρὲ εἶχε καταστῆ ἀντικείμενον λατρείας διὰ τὸν Ἑλληνισμὸν τῆς Ἀνατολ Μακεδονίας διὰ τὰς μενγάλας θυσίας. Διότι ὀκτὼ ἄνθρωποι. γυνεῖκες καὶ ἄνδρες. ἐκ τοῦ οἴκου τούτου ἐφονεύθησαν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων διὰ τὴν εἰς τὰ πάτρια πίστιν των. Ἀνῆρ εἷς περιεσώθη ἐκ τοῦ οἴκου τούτου, ὁ νεαρὸς υἱὸς τοῦ Παναγιώτου Κομβόκη, ἡκάθαρκτος καὶ οὗτος ἐπὶ πολιτικῷ ἐγκλήματι εἰς τὰς φυλακὰς Θεσσαλονίκης.

Ἐν ᾧ δὲ οἱ φόνοι οὗτοι ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ διαπραττόμενοι ἀφήνουσιν ἀνωωθήτους τοὺς Τοῦρκους. ἀποθηασύνουσιν τοὺς Βουλγάρους. ὥστε νὰ συγκροτῶσι τὰ συμβούλια καὶ τὰς συνελεύσεις τοσαῦ διάφορου δοξοφονικαὶ ἑταιρεῖαι ἐν μέσῳ Θεσσαλονίκη καὶ νὰ μελετῶσι τὴν καταστροφὴν ὁλοκλήρων πόλεων, τῆς μακεδονικῆς ταύτης προτευούσης καὶ τῆς πόλεως τῶν Σερρῶν. Ἰδοὺ τί περὶ τούτων σταγυολογοῦμεν ἐκ τοῦ «Ἀνατ. Λελτίου».

Τὴν τελευταίαν ἑβδομάδα συνεκροτήθη ἐν Θεσσαλονίκῃ συνέλευσις τῶν δπαδῶν τῆς δολοφονικῆς ἐ.αστερικῆς ὀργανώσεως. ἐξ ἧς παρέστησαν τρεῖς ἀπεσταλμένοι ἐκ Σοφίας. Παρὰ τὰς παρειλέσεις τοῦτον οἱ Βουλγαρομακεδονικοὶ ἠρνήθησαν νὰ προβῶσιν εἰς κίνημά τι ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι οἱ ἀντίπαλοι τῶν Βουλγάρων καὶ Ἕλληνες εἶναι πολυαριθμότατοι καὶ ὅτι τὸ μέτον ἀποτέλεσμα παρομοίου κινήματος ἔσται ὁ ἐκμηδενισμὸς τοῦ βουλγαρικοῦ στοιχείου 'Αλ' ἐπληκτικώτερα εἶναι δσα γίνονται ἐν Σέρραις ἀ.ογῇ. Ἴσως καὶ τῇ συμπράξει τῶν διεφθαρμένων Τούρκων. Ἀκούσατε καὶ φρίξατε.

Ἡ δργάνωσις ἀνέθηκε τῷ Γιοβὶν Βανίσαλῃ ν' φονεύσῃ τὸν Χρῆστον Μαρτσαίφ. δοτις προδόσας τὰ κατ' αὐτὴν κατέφυγεν εἰς Σέρρας Οὗτος πυροβολήσας ἡστόχησε καὶ συνελήφθη αὐτοπροσώπως ὑπὸ τοῦ Γάλλου συνταγματάρχου Βουνὶ ἐν ᾧ ἐπεχείρει νὰ διαφύγῃ ἐκ τῆς πόλεως. Ὁ Βανίσαλης ἐπροέβη εἰς ἀποκαλύψεις 'Ομολόγησεν. ὅτι ἐπεφορτίσθη δύο τεσσάρων μελῶν τοῦ ἐν Σέρραις δδρεόντος τμήματος τῆς δργανώσεως καὶ ὑπὸ ἑνὸς χωροφύλακος. Βουλγάρου τὸ γένος. νὰ φονεύσῃ τὸν Μαρτσίφ. "Εμειλε δὲ μετὰ τὸ ἔγκλημα νὰ καταφύγῃ παρὰ τῷ Βουλγάρῳ διδασκάλῳ τῆς Ραχωβίτσης, ὅστις θὰ ἔφερε αὐτὸν εἰς ἐπικοινωνίαν πρὸς ὁδὸ ἄλλους μεμυημένους καὶ θὰ τὸ παρέιχε τὰ μέσα νὰ ἑνωθῇ μετὰ τῆς ἐν Βενίσῃ βουλγαρικῆς συμμορίας. Αἱ ἀποκαλύψεις αὗται ἀπεδείχθησαν ἀκριβέστατα. Ἀπόσπασμα τουρκικὸν μετέβη εἰς Βάνισαν, εὗρε τὴν συμμορίαν, πρὸς ἣν συγκρουσθὲν ἐρόνευσε δύο ἄνδρας

Ἀλλ' ὁ Βανίσαλης προέβη εἰς σπουδαιοτέρας ἔτι ἀποκαλύψεις. Μεταξὺ τῶν ὑποκινητῶν τοῦ κατέλγεται καὶ τὰς Ἀθανάσιος, γραμματεὺς τοῦ δωδόνου Βουλγάρου βιβλιοπώλου Νικάφ. δοτις ἐ δολοφονήθη προσφάτως — ἀκριβῶς διὰ τοῦ παλικαρίου καὶ τοῦ ἐγχειριδίου τοῦ Νικάφ ἀπλοῖ ὁ Βανίσαλης — καὶ πρόεδρος τοῦ ἐν Σέρραις ἐδρεύοντος τμήματος τῆς δργανώσεως Καραγίζη. Οὗτος γαμβρὸς ἐπὶ θυγατρὶ τοῦ Βουλγάρου πατοπαπᾶ ἐν Σέρραις διαμένει παρὰ τῷ πατρὶ τοῦ Κατ' οἶκον ἐρευνα παρὰ τῷ πρωτοπαπᾷ τούτῳ αἱ διάφοροι δολοφονικαὶ ἑταιρεῖαι ἐν μέσῳ Θεσσαλονίκῃ καὶ ἐν μελέτοισι τὴν καταστροφὴν ὁλοκλήρων πόλεων, τῆς μακεδονικῆς ταύτης προτευούσης καὶ τῆς πόλεως τῶν Σερρῶν. Ἰδοὺ τί περὶ τούτων σταγυολογοῦμεν ἐκ τοῦ «Ἀνατ. Λελτίου».

Τὴν τελευταίαν ἑβδομάδα συνεκροτήθη ἐν Θεσσαλονίκῃ συνέλευσις τῶν δπαδῶν τῆς δολοφονικῆς ἐ.αστερικῆς δργανώσεως. ἐξ ἧν παρέστησαν τρεῖς ἀπεσταλμένοι ἐκ Σοφίας. Παρὰ τὰς παρειλέσεις τούτων οἱ Βουλγαρομακεδονικοὶ ἠρνήθησαν νὰ προβῶσιν εἰς κίνημά τι ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι οἱ ἀντίπαλοι τῶν Βουλγάρων καὶ Ἕλληνες εἶναι πολυαριθμότατοι καὶ ὅτι τὸ μέτον ἀποτέλεσμα παρομοίου κινήματος ἔσται ὁ ἐκμηδενισμὸς τοῦ βουλγαρικοῦ στοιχείου 'Αλ' ἐπληκτικώτερα εἶναι δσα γίνονται ἐν Σέρραις ἀ.ογῇ. Ἴσως καὶ τῇ συμπράξει τῶν διεφθαρμένων Τούρκων. Ἀκούσατε καὶ φρίξατε.

Ἡ δργάνωσις ἀνέθηκε τῷ Γιοβὶν Βανίσαλῃ ν' φονεύσῃ τὸν Χρῆστον Μαρτσαίφ. δοτις προδόσας τὰ κατ' αὐτὴν κατέφυγεν εἰς Σέρρας Οὗτος πυροβολήσας ἡστόχησε καὶ συνελήφθη αὐτοπροσώπως ὑπὸ τοῦ Γάλλου συνταγματάρχου Βουνὶ ἐν ᾧ ἐπεχείρει νὰ διαφύγῃ ἐκ τῆς πόλεως Σερρῶν. Ὁ Βανίσαλης προέβη εἰς ἀποκαλύψεις 'Ομολόγησεν. ὅτι ἐπεφορτίσθη δύο τεσσάρων μελῶν τοῦ ἐν Σέρραις δδρεόντος τμήματος τῆς δργανώσεως καὶ ὑπὸ ἑνὸς χωροφύλακος. Βουλγάρου τὸ γένος. νὰ φονεύσῃ τὸν Μαρτσίφ. "Εμειλε δὲ μετὰ τὸ ἔγκλημα νὰ καταφύγῃ παρὰ τῷ Βουλγάρῳ διδασκάλῳ τῆς Ραχωβίτσης, ὅστις θὰ ἔφερε αὐτὸν εἰς ἐπικοινωνίαν πρὸς ὁδὸ ἄλλους μεμυημένους καὶ θὰ τὸ παρέιχε τὰ μέσα νὰ ἑνωθῇ μετὰ τῆς ἐν Βενίσῃ βουλγαρικῆς συμμορίας. Αἱ ἀποκαλύψεις αὗται ἀπεδείχθησαν ἀκριβέστατα. Ἀπόσπασμα τουρκικὸν μετέβη εἰς Βάνισαν, εὗρε τὴν συμμορίαν, πρὸς ἣν συγκρουσθὲν ἐρόνευσε δύο ἄνδρας

Ἀλ' ὁ Βανίσαλης προέβη εἰς σπουδαιοτέρας ἔτι ἀποκαλύψεις. Μεταξὺ τῶν ὑποκινητῶν τοῦ κατέλγεται καὶ τὰς Ἀθανάσιος, γραμματεὺς τοῦ δωδόνου Βουλγάρου βιβλιοπώλου Νικάφ. δοτις ἐ δολοφονήθη προσφάτως — ἀκριβῶς διὰ τοῦ παλικαρίου καὶ τοῦ ἐγχειριδίου τοῦ Νικάφ ἀπλοῖ ὁ Βανίσαλης — καὶ πρόεδρος τοῦ ἐν Σέρραις δδρεόντος τμήματος τῆς δργανώσεως Καραγίζη. Οὗτος γαμβρὸς ἐπὶ θυγατρὶ τοῦ Βουλγάρου πατοπαπᾶ ἐν Σέρραις διαμένει παρὰ τῷ πατρὶ τοῦ Κατ' οἶκον ἐρευνα παρὰ τῷ πρωτοπαπᾷ τούτῳ αἱ διάφοροι δολοφονικαὶ ἑταιρεῖαι ἐν μέσῳ Θεσσαλονίκῃ καὶ ἐν μελέτοισι τὴν καταστροφὴν ὁλοκλήρων πόλεων, τῆς μακεδονικῆς ταύτης προτευούσης καὶ τῆς πόλεως τῶν Σερρῶν. Ἰδοὺ τί περὶ τούτων σταγυολογοῦμεν ἐκ τοῦ «Ἀνατ. Λελτίου».

Τὴν τελευταίαν ἑβδομάδα συνεκροτήθη ἐν Θεσσαλονίκῃ συνέλευσις τῶν δπαδῶν τῆς δολοφονικῆς ἐ.αστερικῆς δργανώσεως. ἐξ ἧν παρέστησαν τρεῖς ἀπεσταλμένοι ἐκ Σοφίας. Παρὰ τὰς παρειλέσεις τούτων οἱ Βουλγαρομακεδονικοὶ ἠρνήθησαν νὰ προβῶσιν εἰς κίνημά τι ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι οἱ ἀντίπαλοι τῶν Βουλγάρων καὶ Ἕλληνες εἶναι πολυαριθμότατοι καὶ ὅτι τὸ μέτον ἀποτέλεσμα παρομοίου κινήματος ἔσται ὁ ἐκμηδενισμὸς τοῦ βουλγαρικοῦ στοιχείου 'Αλ' ἐπληκτικώτερα εἶναι δσα γίνονται ἐν Σέρραις ἀ.ογῇ. Ἴσως καὶ τῇ συμπράξει τῶν διεφθαρμένων Τούρκων. Ἀκούσατε καὶ φρίξατε.

*Ἡ δργάνωσις ἀνέθηκε τῷ Γιοβὶν Βανίσαλῃ ν' φονεύσῃ τὸν Χρῆστον Μαρτσαίφ. δοτις προδόσας τὰ κατ' αὐτὴν κατέφυγεν εἰς Σέρρας Οὗτος πυροβολήσας ἡστόχησε καὶ συνελήφθη αὐτοπροσώπως ὑπὸ τοῦ Γάλλου συνταγματάρχου Βουνὶ ἐν ᾧ ἐπεχείρει νὰ διαφύγῃ ἐκ τῆς πόλεως Σερρῶν. Ὁ Βανίσαλης προέβη εἰς ἀποκαλύψεις 'Ομολόγησεν. ὅτι ἐπεφορτίσθη δύο τεσσάρων μελῶν τοῦ ἐν Σέρραις δδρεόντος τμήματος τῆς δργανώσεως καὶ ὑπὸ ἑνὸς χωροφύλακος. Βουλγάρου τὸ γένος. νὰ φονεύσῃ τὸν Μαρτσίφ. "Εμειλε δὲ μετὰ τὸ ἔγκλημα νὰ καταφύγῃ παρὰ τῷ Βουλγάρῳ διδασκάλῳ τῆς Ραχωβίτσης, ὅστις θὰ ἔφερε αὐτὸν εἰς ἐπικοινωνίαν πρὸς ὁδὸ ἄλλους μεμυημένους καὶ θὰ τὸ παρέιχε τὰ μέσα νὰ ἑνωθῇ μετὰ τῆς ἐν Βενίσῃ βουλγαρικῆς συμμορίας. Αἱ ἀποκαλύψεις αὗται ἀπεδείχθησαν ἀκριβέστατα. Ἀπόσπασμα τουρκικὸν μετέβη εἰς Βάνισαν, εὗρε τὴν συμμορίαν, πρὸς ἣν συγκρουσθὲν ἐρόνευσε δύο ἄ

δύο ἄλλων ὧν ἄξεστος καὶ ἀγράμματος. Οἱ ἱερεῖς οὗτοι οὐδόλως ὁμοιάζουσι πρὸς τοὺς ἱερεῖς τῶν Καβείρων, διότι περὶ ἓν μόνον φροντίζουσι, περὶ τὴν εἴσπραξιν τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν. Εἰς τοὺς ἀγροτικοὺς συνοικισμοὺς τῆς νήσου (Ἁλώνια, Ξηροπόταμο, Μακρελιαῖς, Λάκωμα, Κουρμπέτι, Καρυῶτες καὶ Θέρμα) μεταβαίνουσιν ἐν ἀνάγκῃ μόνον, ἀλλὰ κατόπιν προηγουμένων συζητήσεων καὶ εἰδικῶν παζαρευμάτων μετὰ τῶν χωρικῶν, καθ' ἃς προβάλλουσιν ὑπερμέτρους ἀπαιτήσεις. Ἐν ἀποτυχίᾳ δὲ τῶν συμφωνιῶν τούτων ἡ τοῦ ἐκχειλίζοντος Ξηροποτάμου διακόπτοντος αἴφνης τὴν συγκοινωνίαν ἀφήνουσι πολλάκις νεκρούς ἀνιερολογήτους καὶ νεογνὰ ἀβάπτιστα καὶ δὲν εἶναι μὲν βεβαίως δυνατὸν ἐν ἑκάστῳ προσκαίρῳ ἐκ τῶν μικρῶν συνοικισμῶν νὰ μένῃ μονίμως ἱερεύς, ἀλλ' ἐκ τῶν χωρίων τὸ Λάκωμα μετὰ τοῦ παρακειμένου Κουρμπέτι ἀποτελοῦσι μόνιμον συνοικισμὸν ἐξ 70-100 οἰκογενειῶν, μόνον δὲ ἕνεκα τῆς ἀντιδράσεως, ὡς ἐβεβαιώθην, τῶν τριῶν ἱερέων τῆς Σαμοθράκης καὶ τῆς ἀβελτηρίας τοῦ Ἁγίου Μαρωνείας δὲν διωρίζεται ἐν τῷ συνοικισμῷ τούτῳ ἱερεύς

Ἡ Σαμοθράκη εἶναι κεκαλυμμένη ὑπὸ ἐκκλησιῶν καὶ παρεκκλησίων κειμένων ἐνίοτε ἐπὶ ὑψηλῶν καὶ ἀποκρήμνων θέσεων, κατὰ τὰ θρυλούμενα δὲ ὑπὸ τῶν κατοίκων ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἀνέρχεται εἰς 1000, ἐξ ὧν ἀνευρέθησαν μόνον αἱ 999, ἡ δὲ χιλιοστὴ δὲν ἀνεκαλύφθη ἔτι, ἡ καὶ περιέχουσα θησαυροὺς ἀμυθήτους!

Ἡ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει μονὴ τῶν Ἰβήρων ἔχει μετόχιον ἢ γαίας ἐν Σαμοθράκῃ, διατελοῦντα ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν Ἰβηρίτου μοναχοῦ κατὰ πενταετίαν ἀναλαμβάνοντος τὸ ἔργον τοῦτο. Οἷα ἀγαθὰ θὰ προέκυπτον τῇ νήσῳ, ἐὰν τὸ μετόχιον τοῦτο μετετρέπετο εἰς ἀγροκήπιον καὶ ὁ ἅγιος ἡγούμενος μετεβάλλετο εἰς γεωπόνον. Ἀλλὰ καλόγηρος τῶν νεωτέρων χρόνων καὶ ἐργασία οὐδέποτε συνεζεύχθησαν.

Ἐσχάτως εὐαγγέλιον ἀνευρεθὲν ἐν ἰδιωτικῇ βιβλιοθήκῃ, τῇ τοῦ Ν. Φαρδῦ, ὅπερ κατὰ τὸ 1821 ἐτρυπήθη διαμπερὲς ὑπὸ τουρκικοῦ ξίφους, ἀπεστάλη ἐσχάτως πρὸς τὴν ἐν Ἀθήναις Ἱστορικὴν καὶ Ἐθνολογικὴν Ἑταιρείαν.

Ταῦτα ἠδυνήθη, φίλε κ. Λαμπρίδη, νὰ γράψω ὑμῖν περὶ τῆς νήσου Σαμοθράκης, ἐὰν δὲ μοὶ ἐπιτρέψητε, θὰ καταχωρίσω ἐν τῷ προσεχεῖ φύλλῳ τοῦ «Ἀγῶνος» τὸ κατὰ τὸ κίνημα καὶ τὴν καταστροφὴν τῆς Σαμοθράκης τῷ 1821.

Σ. Ἀ. Τὸ πρόσθετον τοῦτο μέρος τῆς πολυτίμου ἐκθέσεως τοῦ φίλου ἡμῶν, ἐφ' ᾗ εἴμεθα αὐτῷ εὐγνώμονες, θὰ καταχωρίσωμεν λίαν εὐχαρίστως εἰς τὸ ἑπόμενον φύλλον.

ΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΑΠΟ τῆς Τετάρτης, ὅτε ἤρχισαν οἱ πανελλήνιοι ἀγῶνες ἐν τῷ παναθηναϊκῷ Σταδίῳ, μέχρι τῆς Κυριακῆς, ὅτε διενεμήθησαν εἰς τοὺς νικητὰς τὰ βραβεῖα διὰ χειρὸς τῆς χαριτοβρύτου Βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας, οἱ ἔχοντες τὴν ὄρεξιν νὰ ἀναστήσωσιν ἐν τῇ ψυχῇ των ἡμέρας ἀρχαίας, ἀθανάτου εὐκλείας, οἱ ἐπιρρεπεῖς ἔχοντες τὰς αἰσθήσεις εἰς τὸ ἐντρυφᾶν ἐν τῇ θέᾳ τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ρωμαλέου, οἱ βουλόμενοι νὰ ὑποστῶσιν ἐν τῇ καρδίᾳ των τὴν εὐεργετικὴν ἀντίδρασιν, ἣν σκορπίζει ἡ φέρελπις νεότης εἰς τὸ καταπεπονημένον γῆρας ἢ τὰς ἡλικίας, αἵτινες ἐσάπησαν ἐν βίῳ χαμαιζήλῳ καὶ χυδαίῳ, πάντες οὗτοι παρηκολούθησαν μετὰ στοργῆς ἅμα καὶ εὐφροσύνης τὰς ὡραίας ἐπιδείξεις τῆς νεανικῆς ἀλκῆς καὶ ρώμης. Δυστυχῶς οὗτοι ὑπῆρξαν ὀλίγοι, ὀλιγώτεροι ἢ κατὰ τοὺς ἄλλους πανελληνίους ἀγῶνας· ἴσως διότι μετὰ τὸ ἔκπαγλον θέαμα τῶν περισυνῶν ὀλυμπιακῶν ἀγώνων οὐδεὶς ἀνέμενε νὰ ἴδῃ μεγαλειότερον θέαμα· ἴσως διότι ἐφέτος παρ' ἐλπίδα ὀλίγοι τῶν ὁμογενῶν ἐκ τῆς ἀλυτρώτου Ἑλλάδος προσῆλθον εἰς τὴν πόλιν τῆς Ἀθηνᾶς.

Καίτοι δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας ἀνάγκη ἅμα μείζων καὶ ἐντρύφημα αἰσθητότερον ἔπρεπε νὰ εἶναι οἱ πανελλήνιοι ἀγῶνες ἢ οἱ ὀλυμπιακοί. Διότι κατ' ἐκείνους δοκιμάζεται ἡ προπόνησις τῆς ἑλληνικῆς νεότητος, ὅπως καταστήσῃ ὑγιᾶ καὶ ρωμαλέα τὰ σώματά της, ὅπως ἀναδείξῃ φυλὴν σφριγῶσαν καὶ καρτερικὴν πρὸς τοὺς ἀναμένοντας τὸν Ἑλληνισμὸν κρισίμους ἐθνικοὺς ἀγῶνας, ἐν ᾧ ἐν τοῖς ὀλυμπιακοῖς πᾶσα μὲν νίκη ἑλληνικὴ ἀπατηλὴ εἶναι, ἀφ' οὗ ἔτι τὴν ἀγωνιστικὴν δὲν προηγάγομεν μέχρι οὗ ἀνήγαγον αὐτὴν τὰ ἔθνη τῆς Ἑσπερίας, διαθρύπτει δὲ μόνον τὴν κενοδοξίαν ὀλίγων καὶ παραφέρει τὸ ἔθνος εἰς ὑπερβάλλουσαν ἐστὶν ὅτε δὲ καὶ ἐπικίνδυνον αὐταρέσκειαν.

Ἡ ἔλλειψις αὕτη γενικοῦ ἐνδιαφέροντος διὰ τοὺς πανελληνίους ἀγῶνας ἀποτελεῖ τὴν κυριωτάτην ἀπόδειξιν, ὅτι μάταιον εἶναι νὰ γαλβανιζώμεθα ὑπὸ τῆς ἀπατηλῆς ἐλπίδος τοῦ νὰ ἄρωμεν νίκας κατὰ τοὺς ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας, διότι καὶ νικῶντες εἴμεθα ἡττημένοι, διότι τοιαύτη νίκη ἑνὸς ἢ δύο ἢ τριῶν ἀθλητῶν Ἑλλήνων σημαίνει ἁπλῶς προσπάθειαν φιλότιμον ὀλίγων, ἀλλὰ δὲν μαρτυρεῖ καθολικὴν μέριμναν τοῦ ἔθνους ὑπὲρ τῆς γυμναστικῆς οὐδὲ τεκμηριοῖ, ὅτι εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς καθολικῆς προσπαθείας πρὸς παρασκευὴν ὑγιῶν καὶ εὐρώστων σωμάτων.

Οἱ πανελλήνιοι ἀγῶνες εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἑλληνικὴ ἑορτή, εἰς ταύτην δ' ὤφειλον νὰ συρρέωσι πανταχόθεν οἱ Ἕλληνες, ὅπως ἐξάψωσι τὸν ζῆλον τῆς νεότητος περὶ τὰς σωματικὰς ἀσκήσεις ὅπως ἀρυσθῶσι καὶ αὐτοὶ βλέποντες προπονουμένην τὴν νεότητα τὴν ἐλπίδα, ὅτι αἰσιώτερα ἔσονται αὔριον τὰ τῆς πατρίδος, ἀφ' οὗ τὰς τύχας αὐτῆς θὰ προασπίσωσι γενεαὶ χαλυβδώσασαι βραχίονας καὶ στήθη, ἐπιρρώσασαι τὴν ψυχήν, ὥστε πρὸς τὰ μεγάλα νὰ ρέπῃ καὶ μὴ ἀποκαρτερῇ ὑπὲρ μεγάλων ἀγωνιζομένη.

Ἀλλ' οὐδ' ὅλως ἀσήμαντος ἦτο ὁ ἀριθμὸς τῶν θεατῶν τοῦ σταδίου. Δεκακισχίλιοι ἄνθρωποι ἀπὸ τῆς τετάρτης ὥρας μέχρι τῆς ἑσπέρας προσεπασαλεύοντο ἐπὶ τῶν βαθμίδων τοῦ ἀπεράντου θεάτρου· ὅπως παρακολουθήσωσι τοὺς ἀγῶνας, εἰς δεκαπεντακισχιλίους δὲ ἀνῆλθον τὴν πρώτην ἡμέραν καὶ ὑπερέβησαν τὰς εἴκοσι χιλιάδας τὴν τελευταίαν, ὅτε προέκειτο νὰ ἀπονεμηθῶσι τὰ βραβεῖα καὶ παραστῶσιν οἱ μαθηταὶ τῶν σχολείων, ὅσα προεκρίθησαν νὰ διαγωνισθῶσι τὸν τελικὸν τῆς νίκης ἀγῶνα. Εἶναι δὲ οἱ ἀγῶνες τῶν σχολείων οἱ κάλλιστοι. Διότι ἐν αὐτοῖς ἀντικατοπτρίζονται ὁλομερέστερον αἱ προσπάθειαι τοῦ ἔθνους πρὸς παρασκευὴν ὑγιῶν καὶ εὐμελῶν σωμάτων, διότι ἐν αὐτοῖς ἀντικατοπτρίζονται τὰ τάγματα καὶ τὰ συντάγματα τοῦ στρατοῦ, εἰς ὃν ἐν προσεχεῖ μέλλοντι ἡ πατρὶς θὰ ἀναθέσῃ τὴν ὑπεράσπισιν τῆς ὑπάρξεώς της, τῆς τιμῆς, τοῦ μεγαλείου της. Καὶ πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν πρὸς ἔπαινον τῶν φιλοτίμων διδασκάλων, ὅτι αἱ ἑνωμοτίαι καὶ οἱ λόχοι καὶ τὰ τάγματα τῶν νηπίων ἐκείνων καὶ μειράκων ἐξετέλεσαν τὰς ἀσκήσεις των καὶ τοὺς ἑλιγμούς των μετὰ τάξεως, ἀκριβείας καὶ δεξιότητος, ἣν θὰ ἐζήλευον καὶ τὰ ἄριστα συντεταγμένα σώματα στρατοῦ, καὶ ἐφ' ᾗ δικαίως ἐσείετο τὸ θέατρον ὑπὸ ἀνευφημιῶν καὶ χειροκροτημάτων.

Εἰς τὸν «Ἀγῶνα», ἑβδομαδιαῖον φύλλον, ὑπόχρεων νὰ περιλαμβάνῃ κατὰ τὸ δυνατὸν τὴν πᾶσαν τοῦ ἑλληνικοῦ κίνησιν, εἶνε ἀδύνατος ἡ λεπτομερὴς περιγραφὴ τῶν ἀγώνων καθ ἑκάστην. Θὰ ἦτο ἄλλως ἀνωφελὲς καὶ ὀχληρὸν ἴσως. Διὰ τοῦτο ἀρκούμεθα νὰ παραθέσωμεν κατωτέρω τὰ ὀνόματα τῶν νικητῶν καὶ τὰ ἀγωνίσματα, ἐν οἷς ἐνίκησαν οἱ νέοι τοῦ ἔθνους δαφνηφόροι. Πρὸ τούτου δὲ πρέπει νὰ σημειώσωμεν, ὅτι ἐν τῷ κόσμῳ τῶν ἀθλητῶν κατὰ τοὺς ἤδη λήξαντας πανελληνίους ἀγῶνας ἐδέσποσε καὶ ἐκυριάρχησε τὸ ὄνομα τοῦ ἀθλητοῦ Δώριζα, νέου εὐρώστου καὶ εὐπαγοῦς, Κεφαλλῆνος τὸ γένος, ἐν Κωνσταντινουπόλει δὲ βιοῦντος, μετριόφρονος τὸ ἦθος καὶ αἰδήμονος, ἀλλὰ δαιμονίου· τὴν ἀλκὴν καὶ τὴν δεξιότητα, ἀφ' οὗ ἐνίκησε μὲν τὸν ἐξ Ἀμερικῆς μετακληθέντα καὶ τὰ δευτερεῖα κατὰ τοὺς περυσινοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας λαβόντα δισκοβόλον Ν. Γεωργαντᾶν ἐν τῇ δισκοβολίᾳ ἐλευθέρᾳ τε καὶ ἑλληνικῇ, προήγαγε δὲ τὴν ἑλληνικὴν ἐπίδοσιν ἐν τῷ ἀγωνίσματι τούτῳ, ὥστε μόλις καθ' ἓν μέτρον νὰ ὑπολείπηται αὕτη τῆς παγκοσμίου ἐπιδόσεως τοῦ ὀλυμπιονίκου Σέριδαν, καὶ ὑπερηκόντισε τὴν ἐν τῷ ἀκοντισμῷ ἐπίδοσιν τοῦ ὀλυμπιονίκου Σουηδοῦ Λέμμιγ καθ' ἓν περίπου μέτρον ἅτε ῥίψας τὸ ἀκόντιον εἰς μέτρα 55,10)οο δημιουργήσας οὕτω παγκόσμιον ἐπίδοσιν, ἐνίκησε δὲ ἐν τῷ πεντάθλῳ καὶ πολλὰ ἔλαβε δεευτερεῖα.

Οἱ βραβευθέντες πρῶτοι νικηταὶ τῶν ὀλυμπιακῶν ἀγώνων καὶ τυχόντες τῆς τιμῆς νὰ λάβωσι τὸ δίπλωμα καὶ τὴν δάφνην ἀπὸ τῆς χειρὸς τῆς χαριτοβρύτου Βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας εἶναι οὗτοι:

Τῶν δρόμων: 100 μ. Π. Ἕκτορος (Πανιωνίου Σμύρνης, 400 μ. Μ. Πασχαλίδης (Ἐθνικοῦ) 800 μ Στυλ. Δημητρίου (Ἐθνικοῦ), 1500 μ Α Κουτελάκης (Ἐθνικοῦ) 5 μιλλίων Γ Κουλουμπέρδας (Πανελληνίου), 110 μετ' ἐμποδίων Γ. Σκουταρίδης (Πανελληνίου) 15 χιλιομ. Γ. Κουλουμπέρδας (Πανελληνίου).

Ἑλληνικῆς Δισκοβολίας ὡς καὶ ἐλευθέρας τοι αὐτης Μ. Δώριζας (Ἐθνικοῦ).

Ἁλμάτων· ἐπὶ κοντῷ. Γ.Μπαίκας (Πανελληνίου εἰς ὕψος ἄνευ φορᾶς Κ. Τσικλητήρας (Πανελληνίου), εἰς ὕψος μετὰ φορᾶς Θ Διακίδης (Γυμν. Ἑτ. Πατρῶν), ἁπλοῦν μετὰ φορᾶς Γ. Σκουταρίδης (Πανελληνίου).

Ἄρσεως ἁλτῆρος, δι' ἑκατέρας χειρὸς Π. Ρόζης (Ἐθνικοῦ), ἀμφισφέρου δι' ἀμφοτέρων Σ. Κρηστόπουλος (ὅλοι Γυμν. Ἑταιρία Πατρῶν).

Πάλης Ἑλληνορρωμαϊκῆς, ἐλαφρῶν Β. Ἀνδρικόπουλος, μέσων Θ. Διακίδης. βαρέων Σ. Χρηστόπουλος (ὅλοι Γυμν. Ἑταιρία Πατρῶν. Τελικοῦ Σ. Χρηστόπουλος.

Λιθοβολίας, Ν. Γεωργαντᾶς (Πανελληνίου).

Ἀκοντισμοῦ, Μ. Δώριζας (Ἐθνικοῦ).

Σφαιροβολίας. Ν. Γεωργαντᾶς (Πανελληνίου).

Ἀναρριχήσεως ἐπὶ κάλῳ. Α. Γαβρηλίδης (Ἑρμοῦ Κων)πόλεως).

Ἀγῶνος ὁμάδων. Δίπλωμα τιμῆς ἡ ὁμὰς τοῦ (Ἀκαδημαϊκοῦ) καὶ ἡ ὁμὰς τοῦ (Πανελληνίου)

Διελκυνστίδα. Ὁμὰς (Πειραϊκοῦ Συνδέσμου)

Πεντάθλου Μ. Δώριζας (Ἐθνικοῦ).

Ὁπλομαχίας. Ἀγῶνος ξιφασκήσεως καὶ σπάθης, Α. Χαραλαμπόπουλος (Ἑρμοῦ Κων)πόλεως ξίφους τριγωνικοῦ Μ. Ἀνερράψης (Πανελληνίου), σπάθης καθ' ὁμάδας, ὁμὰς (Πειραϊκοῦ).

Σκοποβολίας. Πιστολίου 20 μ. Α. Μεταξᾶς (Κυνηγῶν Πειραιῶς), Στρατοῦ 20 μ. Μ. Τριανταφυλλίδης (Σκοπευτικῆς), Γκρᾶ, 200 μ. Φ. Μαυρομμάτης (Σκοπευτικῆς), Μάνλιχερ 300 μ Α Θεοφιλάτος (Σκοπευτικῆς). Περιστρόφου ἐλευθέρου 25 μ. Α. Μεταξᾶς (Κυνηγῶν Πειραιῶς). Βολῆς καθ' ἁπλῶν πηλίνων δίσκων, Α. Μεταξᾶς (Κυνηγῶν Πειραιῶς, διπλῶν πηλίνων δίσκων Α. Μεταξᾶς (Κυνηγῶν Πειραιῶς).

Ποδηλασίος· Ἀγῶνος ἑνὸς χιλιομ. στίβου, στροφῆς στίβου ὡς καὶ 10 χιλιομ. Ι. Σαντοριναῖος (Πανελληνίου).

Ἀντισφαιρίσεως ἀγῶνος ἁπλοῦ κυριῶν δεσποινὶς Ἀσ. Μάτσα, ἁπλοῦ κυρίων Ι. Κετσέας, διπλοῦ μικτοῦ δεσποινὶς Ἀσ. Μάτσα-Ι. Κετσέας, διπλοῦ κυρίων Ι. Κετσέας-Δ. Πεεροκόκκινος.

Εἰς τὴν λαμπρότητα τῶν πανελληνίων ἀγώνων, εἰς τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἐκτελέσεώς των καὶ εἰς τὴν ὁμαλὴν διεξαγωγήν των συνετέλεσαν καὶ τὰ ἄλλα μὲν μέλη τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ὀλυμπιακῶν ἀγώνων, ἀλλ' ἰδίᾳ οἱ πρίγκιπες, εἴπερ τις δὲ καὶ ἄλλος ὁ πρίγκιψ Γεώργιος, ὅστις ἀκούραστος καὶ ἀκατάβλητος ὡς πρόεδρος τῆς ἑλλανοδίκου ἐπιτροπῆς πρῶτος εἰσήρχετο εἰς τὸ στάδιον καὶ τελευταῖος ἀπήρχετο, ἀπανταχοῦ παρών, τὰ πάντα διοικῶν καὶ ἐξομαλίζων, πρὸς πάντας φιλομειδὴς καὶ προσηνέστατος ὁ φιλόπατρις ἡγεμονίδης, ἀείποτε στερεῶς προσηλωμένος εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ καθήκοντος καὶ εἰς τὴν συνείδησιν, ὅτι ἀεὶ ἐν πάσῃ ἀνάγκῃ προθύμως ὀφείλει νὰ ὑπηρετῇ τὴν πατρίδα.

Ἀξιοσημείωτον καὶ τὰ μάλιστα εὐοιώνιστον γεγονὸς ἐπετελέσθη κατὰ τοὺς λήξαντας ἀγῶνας. Οἱ ἀθληταὶ προσῆλθον πάντες μετριόφρονες καὶ μετριοπαθεῖς τὸ ἦθος, οἷοι πρέπει νὰ εἶναι οἱ εὐγενεῖς διεκδικηταὶ τοῦ κοτίνου διαλλακτικοὶ πρὸς ἀλλήλους, ἄνευ ἀντιζηλιῶν καὶ ἄνευ φθόνου. Ὁ πρίγκιψ Γεώργιος ἐξεφράσθη ἐνθουσιωδῶς περὶ τούτου, εὗρε δὲ μεγάλα τὰ ἐπιτευχθέντα κατὰ τοὺς ἀγῶνας τούτους.

«Ἀλλὰ καὶ ὁ Διάδοχος, λέγει ἡ συνάδελφος «Ἑστία», ὡς Πρόεδρος τῆς Ὀλυμπιακῆς ἐπιτροπῆς καὶ οἱ ἄλλοι Πρίγκηπες ἐξέφρασαν τὴν χαράν των διὰ τὴν ἐπιτελεσθεῖσαν διπλῆν ταύτην πρόοδον.

Ὁ Διάδοχος εἶναι ἰδιαιτέρως ἐνθουσιασμένος μὲ τὸ Ἀκαδημαϊκὸν Γυμναστήριον καὶ τὰς ἐν τόσον ὀλίγῳ χρόνῳ ἐπιτελεσθείσας παρ' αὐτοῦ προόδους.

— Βεβαίως οὐδεὶς θὰ πιστεύσῃ, ἠκούσθη προχθὲς λέγων ὁ Διάδοχος, ὅτι ἡ ἐργασία τὴν ὁποίαν οἱ νέοι τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Γυμναστηρίου μᾶς ἐπέδειξαν μὲ θέματα ὅμοια μὲ τὰ τῆς περυσινῆς ὁμάδος τῶν Σουηδῶν, εἶναι ἐργασία ἑξαμήνου μόλις.

***

ΑΠΟ τῆς παρελθούσης Τετάρτης ἐπανελήφθησαν αἱ ἕνεκα τῶν ἑορτῶν ταῦ Πάσχα διακοπεῖσαι δοκιμαὶ τῶν πυροβόλων.

***

ΤΗΝ παρελθοῦσαν Δευτέραν ἐγένοντο, παρόντων τῆς βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας, τοῦ βασιλέως ἡμῶν καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων πριγκίπων, ἐν τῷ ποδηλατοδρομίῳ Φολήρου, ἀγὼν ποδοσφαιρίσεως μεταξὺ ὁμάδος ἀξιωματικῶν Ἄγγλων καὶ ὁμάδος ἀθλητῶν Ἑλλήνων. Ὁ ἀγὼν ὑπῆρξε πεισματώδης, ἐνίκησαν δὲ οἱ Ἕλληνες.

***

—ΚΑΤΑ τηλεγράφημα πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ναυτικῶν τὴν παρελθοῦσαν τετάρτην, 25 τοῦ παρελθόντος ἐγένετο ἐν Στεττίνῳ τῆς Γερμανίας ἡ καθέλκυσις καὶ τοῦ ἕκτου ἀντιτορπιλλικοῦ· τοῦτο εἶναι τὸ τέταρτον καὶ τελευταῖον τῶν ὑπὸ τοῦ γερμανικοῦ ναυπηγείου «Βουλκὰν» κατασκευαζομένων.

***

Το ὑπουργεῖο κατήρτισε τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένην ἐπιτροπὴν πρὸς ἐκλογὴν τῶν κατοίκων ἐν θεσσαλίᾳ γιῶν διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν προσφύγων, διέταξε δὲ τὰ μέλη αὐτῆς νὰ μεταβῶσιν ἐπὶ τόπου καὶ προβῶσιν εἰς τὸ ἔργον των.

***

Κατὰ πληροφορίας πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, ἡ καπνοφυτεία ἐγενικεύθη καθ' ὅλην τὴν Θεσσαλίαν μέχρι τῶν ἐσωτάτων αὐτῆς μερῶν. Αἱ πληροφορίαι αὗται προσθέτουσιν, ὅτι ὁ ἐπικρατῶν καιρὸς εἶναι εὐνοϊκώτατος διὰ τὴν καπνοσπορὰν καὶ ὅτι ἡ ἐφετεινὴ παραγωγὴ προμηνύεται καλλίστη καὶ πλουσιωτάτη.

Ἤρχισεν ἐπίσης γενικευομένη ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ ἡ σπορὰ τῶν ὀσπρίων.

***

ΚΑΤΑ τὴν ἔκθεσιν τῆς οἰκείας ἐπιτροπῆς πρὸς περίθαλψιν τῶν προσφύγων οἱ μέχρι τοῦδε ὑπάρχοντες ἐν Ἑλλάδι ἀνέρχονται εἰς 13000, ὧν 10000 διατρίβουσιν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ, 2000 ἐν Βόλῳ καὶ ἐν Ἀλμυρῷ 500, 500 δὲ ἐν Ὕδρᾳ. Ἐντὸς τοῦ μηνὸς Μαΐου ἀναμένονται εἰκοσακισχίλιοι ἄνθρωποι. Τὰ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν χρήματα μέχρι σήμερον ἀνῆλθον εἰς 925 880 δραχμῶν, εἰς ἃς περιλαμβάνονται καὶ 400000 δραχμαὶ καταβληθεῖσαι ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως. Ἐδαπανήθησαν μέχρι τοῦδε 840645, ἐκ τούτου δὲ εὐνόητος ἀποβαίνει ἡ ταχίστη ἀνάγκη, ὅπως τὸ Πανελλήνιον ἔλθῃ ἐπίκαιρον εἰς τὸ ἐθνικὸν καὶ ἀπαραίτητον ἔργον τῆς περιθάλψεως καὶ ἀρωγῆς τῶν διωκομένων τούτων ἀδελφῶν ἡμῶν, ὅπως δυνηθῶσι καὶ ἐγκασταθῶσι ἐν Ἑλλάδι μονίμως ἐνισχύοντες τὰς δυνάμεις αὐτῆς.

***

ΤΗ 28 τοῦ λήξαντος μηνὸς παρελήφθη ἐξ Εὐρώπης ἡ τελευταία δόσις τῆς προμηθείας τῶν φυσιγγίων διὰ τὸν ἡμέτερον στρατόν. Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ ὑπουργεῖον εἶχε διανείμει εἰς τὰς διαφόρους ἀποθήκας ὑλικοῦ τὰ ἀναγκαιοῦντα διὰ τὰ στρατιωτικὰ σώματα ἐπαναληπτικὰ ὅπλα καὶ φυσίγγια. Ἐντὸς δὲ δύο ἑβδομάδων ἡ Γενικὴ Διοίκησις θὰ ἐκδώσῃ διαταγὴν, ὅπως γίνῃ ἡ διανομὴ αὐτῶν εἰς τὰ συντάγματα καὶ ἀρχίσῃ ἡ δι' αὐτῶν ἐξάσκησις τῶν στρατιωτῶν.

***

Ὁ ἄρτι ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀποθανὼν Πηλιωρίτης Ἐπαμεινώνδας Κριεζῆς κατέλιπε διὰ διαθήκης αὐτοῦ 7000 λίρας πρὸς ἵδρυσιν ὀρφανοτροφείου ἐν Βόλῳ, 500 λίρας ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ στόλου, ἄλλας δὲ ἀξιόλογα ποσὰ εἰς πλεῖστα καθιδρύματα εὐαγῆ ἑλληνικὰ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ ἐν Ἀθήναις.

***

ΚΑΤΑ τὰς πληροφορίας τῆς ἐν Λαρίσσῃ ἐκδιδομένης «Σάλπιγγος» ἐκ Τυρνάβου, Ἀγυιᾶς καὶ ἄλλων μερῶν τῆς Θεσσαλίας ἡ σηροτροφία βαίνει ὑπὸ εὐνοϊκοὺς ὅρους καὶ παρὰ πολλοῖς τῶν σηροτρόφων εὑρίσκονται ἤδη οἱ σκώληκες εἰς τὸ τρίτον στάδιόν των.

Ὑπάρχουν ἐλπίδες, ὅτι τὸ κουκούλια ἐφέτος θὰ ἔχουν τιμὴν, διότι ἀπὸ τοῦδε προαγοράζονται πρὸς δραχ. 12 - 12 1)2 κατ' ὀκᾶν.

***

ΟΛΟΚΛΗΡΟΣ ἡ δυτικὴ Πελοπόννησος πανηγυρίζει τὰς ἡμέρας ταύτας τὴν ἄφιξιν τῆς ἰταλικῆς ποδηλατικῆς ὁμάδος, ἥτις ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ βουλευτοῦ Μπρουνιάλτη ἐπεχείρησεν ἐκδρομὴν ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα. Αἱ Πάτραι καὶ ὁ Πύργος καὶ οἱ διάμεσοι σταθμοὶ παρέσχον εἰς τοὺς ξένους ἐγκαρδιωτάτην καὶ πανηγυρικωτάτην δεξίωσιν μαρτυροῦσαντοὺς ἀδελφικοὺς δεσμοὺς τῶν δύο ἑλληνολατινικῶν ἐθνῶν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΜΑΡΑΣΛΗΣ

Ἀπαισιωτάτη εἴδησις ἐτηλεγραφήθη ἐξ Ἰωαννίνων τὴν παρελθοῦσαν Τρίτην, ὁ θάνατος τοῦ **Γρηγορίου Μαρασλῆ.**

Ἡ εἴδησις θὰ πληρώσῃ πένθους καὶ θλίψεως πᾶσαν ἑλληνικὴν καρδίαν, διότι ἐν τῷ στερεώματι τῆς ἐθνικῆς παρ' Ἕλλησιν ἀγαθοεργίας αἰφνιδίως ἐπιφανὴς ὁ Γρηγόριος Μαρασλῆς παρευδοκίμησε πάντας τοὺς ἐθνικοὺς ἡμῶν μεγάλους εὐεργέτας τῆς τελευταίας πεντηκονταετίας οὐ μόνον διὰ τοῦ μεγέθους τῶν πρὸς τὴν πατρίδα θυσιῶν του, ἀλλὰ μάλιστα διὰ τῆς χρησιμότητος τῶν εὐεργεσιῶν του. Διότι πολὺ μᾶλλον ἐν τῇ ψυχῇ τῶν Ἑλλήνων ἢ ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν ἀπέβλεψε νὰ ἀνεγείρῃ τὸ εὐεργετικὸν αὐτοῦ οἰκοδόμημα σπείρων τὸ φῶς τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἐπιστήμης καὶ θεμελιῶν τὴν πρόοδον τοῦ ἔθνους ἐπὶ τῆς ἀκλονήτου βάσεως τῆς διανοητικῆς ἀναπτύξεως.

Ἡ φιλοπατρία τοῦ Γρηγορίου Μαρασλῆ, ἣν ἀπὸ πατρός, ἑνὸς τῶν πρώτων Φιλικῶν γενομένου, ἐκληρονόμησεν, ἤδρευε μᾶλλον ἐν τῇ ψυχῇ ἢ ἐν τῇ καρδίᾳ, αἱ ἀμύθητοι δὲ πρὸς τὸ ἑλληνικὸν γένος εὐεργεσίαι του ἀποτελοῦσιν οἱονεὶ μέγα καὶ εὔγλωττον βιβλίον, ἐν ᾧ ὁ πολυτάλαντος Ἕλλην ἐφιλοσόφησε περὶ τῆς προόδου τοῦ ἔθνους του. Διότι ἦτο φιλόσοφος ὁ Γρηγόριος Μαρασλῆς, τῆς ἀγαθῆς δὲ τύχης τὰς εὐνοίας, ἥτις ἔθηκεν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ ἑκατομμύρια, ἐσκόρπισε πρὸς τὴν κακοδαιμονοῦσαν πατρίδα μετ' εὐστοχίας ἀνὴρ βαθυγνώμονος, περιφρονοῦντος τὸν ἐφήμερον θόρυβον, βαθύτατα προεικάζοντος τὰ μέλλοντα, ἀγρύπνου μελετητοῦ τῶν στερήσεων καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς πατρίδος.

Τὴν Ἑλλάδα καταβεβλημένην ἐξ ἀτυχεστάτου πολέμου, καταφρονουμένην καὶ χλευαζομένην ἐβοήθησε πρῶτος ὁ Μαρασλῆς διὰ τῶν ἀφειδῶν του θυσιῶν προσελθών, ἵνα μαρτυρήσῃ, ὅτι καὶ ἀτυχοῦσα δὲν στερεῖται τῆς ἀγάπης τῶν τέκνων της. Διέγνωσε τῶν συμφορῶν της τὰ αἴτια καὶ κατήρξατο τῆς πρὸς αὐτὴν ἀρωγῆς του διὰ τοῦ καλλιπρεπεστάτου τῶν ἔργων του, τῆς φερωνύμου βιβλιοθήκης, εἰς ἣν ὡς εἰς κυψέλην περισυνέλλεξεν ἀπὸ τῶν παντοίων ἐν τῇ Δύσει παραδείσων τῆς γνώσεως τὸ μέλι τῶν Μουσῶν, τῶν ἀπὸ πολλοῦ ἐξ Ἑλλάδος φυγάδων.

Ἔκτοτε ἀπελύθησαν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα τῆς ἀκενώτου μεγαλοδωρίας τοῦ Μαρασλῆ ἡ πολυχεύμονες καταρράκται. Ἡ βουλγαρικὴ Σόφια, ἡ Φιλιππούπολις, ἡ Κωνσταντινούπολις, ἡ Ἀδριανούπολις, αἱ Ἀθῆναι, ἡ Κέρκυρα μαρτυροῦσι διὰ τῶν μεγαλοπρεπῶν τῶν Μουσῶν τεμενῶν τὸ μέγεθος καὶ τὸ ὕψος τῆς φιλοπατρίας τοῦ Γρηγορίου Μαρασλῆ. Ὅπου τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν ἢ ἑλληνικῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ κοινοτήτων